శ్రీరస్తు.

జ్యోతిశ్శాస్త్రాభ్యాసము సేయువారలకు

సటీకాజాతకచంద్రికయును

వచనరూపకముగ గోపాలరత్నాకరంబును

సం॥ జాతకకథాసారమును

సం॥ జాతకాలంకారంబును

ఈనాలుగ్రంథములు.

ఒకటిగా సరిజూడబడి

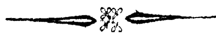
తణుకు నరసింహులునాయనివారి

వివేకచంద్రోదయ ముద్రాక్షరశాలయందు

అచ్చుగూర్పించి

ప్రకటింపబడెను

౧౮౬౨ సం॥

శ్రీరస్తు.

జాతకచంద్రిక.

శ్లోకం॥ సిద్ధాంతమౌపనిషదం। సిద్ధాంతం పరమేష్ఠినః।
శోణాధరం మహః కించిద్వీణాధరముపాస్మహే ॥౧॥

టీక॥ అహం-నేను-ఔపనిషదం- ఉపనిషత్సంబంధమైనటువంటిన్ని-సిద్ధాంతం నిశ్చయమైనటువంటి- పరమేష్ఠినః -బ్రహ్మయొక్క- సిద్ధాంతం- స్వస్వరూపమైనటువంటిన్ని - వీణాధరం వీణెను ధరించినటువంటిన్ని- శోణాధరం - యెఱ్ఱనైనఅధరోష్ఠముకలిగినటువంటి-కించిన్మహః- ఒకానొకసరస్వతీరూపమైనతేజస్సును- ఉపాస్మహే- ధ్యానముచేయుచున్నాను॥ తాత్పర్యము॥ బ్రహ్మసిద్ధాంతస్వరూపమైన- సరస్వతీధ్యానము. చేయుచున్నాను ॥౧॥

శ్లో॥ ఫలాని నక్షత్రదశా। ప్రకారేణ వివృణ్మహే। వయం
పారాశరీం హోరా।మనుసృత్య యథామతి॥౨॥

టీక॥ వయం- మేము. నక్షత్రదశాప్రకారేణ - నక్షత్రదశాప్రకారముగాను- ఫలాని- ఫలములనుగురించి- పారాశరీం హోరాం- పరాశరసంబంధమైనజ్యోతిశ్శాస్త్రమును- అనుసృత్య- అనుసరించి- యథామతి - పూర్వమతములనతిక్రమించనటుగాను- వివృణ్మహే- వ్యాఖ్యజేయుచున్నాను। తాత్పర్యము॥ మేము-నక్షత్రదశాక్రమముగాపూర్వీకులైనమణిత్థయవనాచార్యాది। మతప్రకారముగాపారాశర్యహోరను। తెలియజేయుచున్నాను.

శ్లో॥ బుధైర్భావాదయస్సర్వే। జ్ఞేయాస్సామాన్యశాస్త్ర
తః। ఏతచ్ఛాస్త్రానుసారేణ। సంజ్ఞాం బ్రూమో విశేషతః॥౩॥

టీక॥ బుధైః-పెద్దలచేత। సర్వే। సమస్తమైన। భావాదయః। భా

ద్వాదశభావములు। మొదలైనవి । సామాన్యశాస్త్రతః।
శాస్త్రానుసారముగాను। జ్ఞేయాః। తెలుసుకోదగిన । ఏత
। ఈశాస్త్రానుసారేణ । శాస్త్రానుగుణ్యముచేత । విశేషతః। వి
శేషముగాను । సంజ్ఞాం । శాస్త్రసంకేతమును । బ్రూమః। చెప్పు
చున్నాము॥ 3॥

శ్లో॥ పశ్యంతిసప్తమాన్సర్వే। శనిజీవకుజాఃపునః। విశే
షతశ్చత్రిదశత్రికోణచతురశ్రకాన్॥ ౪॥

టీక॥ సర్వే। సమస్తసూర్యాదిగ్రహములు। సప్తమాన్। వారు
వారున్నరాసులకేడవరాసులను। పశ్యంతి। చూచుచున్నారు। శని
జీవకుజాఃపునః- గురుశన్యంగారకులైతేను । విశేషతః। విశేషము
గాను। త్రిదశత్రికోణచతురశ్రములను। పశ్యంతి। చూచుచున్నా
రు॥ సూర్యాది నవగ్రహములు । తామున్న రాసులకేడవ రాసు
లను। చూచుచుందురు । శనితానున్నరాశికి । మూడవరాశినిన్నిప
దోరాశినిన్ని। గురువుతానున్నరాశికి। తొమ్మిదవరాశినిన్ని। ఐదవ
రాశినిన్ని కుజుడుతానున్నరాశికి। నాలవరాశినిన్ని। యెనిమిదవరా
శినిన్ని। విశేషదృష్టిచేత జూతురనితాత్పర్యము॥ ౪॥

శ్లో॥ సర్వేత్రికోణనేతారో। గ్రహాశ్శుభఫలప్రదాః॥
పతయస్త్రిషడాయానాం। యదిపాపఫలప్రదాః॥ ౫॥

టీక॥ సర్వేగ్రహాః। సూర్యాదిగ్రహములు। త్రికోణనేతా
రోయది। పంచమనవమాధిపతులైనట్టయితే। శుభఫలప్రదాః। శుభ
ఫలములనేయిచ్చేవారవుదురు। ఆసూర్యాదిగ్రహములే। పతయ
స్త్రిషడాయానాంయది। తృతీయషష్ఠఏకాదశములకధిపతులైన
ట్టయితే। పాపఫలప్రదాః। పాపఫలములనేయిచ్చేవారవుదురు॥ అన
గా। లగ్నమునకు అయిదవయింటివాడు। తొమ్మిదవయింటివాడు
శుభఫలములనెయిత్తురు మూడవయింటివాడు। ఆరవయింటివాడు
పదనకొండవ యింటివాడు। పాపఫలముల నేయిత్తురనెడితా

త్పర్యము॥ ౫౩

శ్లో॥ నదిశంతిశుభంనౄణాం సౌమ్యాః కేంద్రాధిపా
యది। క్రూరా శ్చేదశుభంత్వేతే ప్రబలా ఉత్తరోత్తరం॥ ౬॥

టీక ॥ సౌమ్యాః। గురుశుక్రబుధచంద్రులు। కేంద్రాధిపా యది కేంద్రాధిపతులైనట్టయితే। నౄణాం। మనుష్యులకు। శుభం। శుభఫలమును। నదిశంతి। ఇవ్వరు। క్రూరాశ్చేత్। శనిరవికుజులు కేంద్రాధిపత్యము కలిగినట్టయితే। అశుభం। పాపఫలమును। నదిశంతి। ఇవ్వరు। కింతు। ఇవుసేమంటే శుభఫలములు నిత్తురనేడి తాత్పర్యము॥ ఏతే। ఈసూర్యాదిగ్రహములు। ఉత్తరోత్తరం। లగ్నకేంద్రముకంటె। చతుర్థకేంద్రమునందు। చతుర్థకేంద్రముకంటె। సప్తమకేంద్రమునందు। సప్తమకేంద్రముకంటె దశమకేంద్రమునందు। పంచమకోణముకంటె। నవమకోణమునందు। తృతీయస్థానముకంటె షష్ఠమస్థానమునందు। షష్ఠమస్థానముకంటె ఏకాదశస్థానమునందు। ప్రబలాః। బలవంతులు॥ ౬॥

శ్లో॥ లగ్నాద్వ్యయద్వితీయేశౌ పరేషాం సాహచర్యతః
స్థానాంతరానుగుణ్యేన। భవతః ఫలదాయకౌ ॥ ౭ ॥

టీక॥ లగ్నాత్। లగ్నముకంటె। వ్యయద్వితీయేశౌ। పదిరెండవయింటివాడు। రెండవయింటివాడు। పరేషాం। ఇతరులైన శుభాశుభభావాధిపతులయొక్క। సహచర్యతః। సంబంధమువలన। స్థానాంతరానుగుణ్యేన। అన్యరాసులయందున్న అనుగుణ్యముచేతను। ఫలదాయకౌ। ఫలమునిచ్చేవారు। భవతః। అవుదురు। తేనగా। అన్యగ్రహసంబంధమువలన। అన్యరాసులయందుండడమువలన। ఆయాభావములయందు। అయాగ్రహదశాభుక్తిప్రాధాన్యముచేత ఫలములనిత్తురనేడితా॥ ౭॥

శ్లో॥ భాగ్యవ్యయాధిపత్యేన। రంధ్రేశోనశుభప్రదః।
సఏవశుభసంధాతా। లగ్నాధీశోపిచేత్స్వయం॥ ౮ ॥

టీక|| భాగ్యవ్యయాధిపత్యేన| భాగ్య|తొమ్మిదవయింటికి| వ్యయ| పదిరెండవయిల్లయిన| ఎనిమిదవయింటియొక్క. అధిపత్యేన ప్రభుత్వముచేతను| రంధ్రేశః| అష్టమాధిపతి| శుభప్రదః| శుభమునిచ్చువాడు-న-కాడు| నైవ|అతడె|స్వయంతాను|లగ్నాధీశోపిచేత్| లగ్నాధిపతిఅయినట్టయితే|శుభసంధాతా|శుభమునిచ్చును| అనగా| అష్టమాధిపతిశుభమునివ్వడు| ఆయష్టమాధిపతి| లగ్నాధిపతిఆయితే| శుభమునిచ్చును|| ౯

మూ|| అథత్రిభిశ్శ్లోకైర్గ్రహానుద్దిశ్య సౌమ్యకేంద్రత్వకౄర కేంద్రత్వరంధ్రాధిపత్వప్రయుక్తగుణదోషాన్వివిచ్యంతే||

టీక||అథ-అటుతర్వాతను| త్రిభిశ్శ్లోకైః| మూడుశ్లోకములచేతను| గ్రహానుద్దిశ్య| సౌమ్యకేంద్రత్వ| శుభగ్రహకేంద్రత్వమున్ను| కౄరకేంద్రత్వ| పాపగ్రహకేంద్రత్వమున్ను|రంధ్రాధిపత్వ| అష్టమాధిపతిత్వమున్ను| ప్రయుక్త| అనుసరించిన| గుణదోషాన్ గుణదుర్గుణములను|వివిచ్యంతే| విశదముజేసుట||ర||

మూ|| కేంద్రాధిపత్యదోషస్తు| బలవాన్గురుశుక్రయోః|
మారకత్వేపిచతయోర్మారకస్థానసంస్థితిః|| ౯||

టీక||గురుశుక్రయోః| గురుశుక్రులకు| కేంద్రాధిపత్యదోషస్తు| కేంద్రాధిపత్యదోషమైతేను| బలవాన్| ఎక్కువైనది| తయోః| ఆకేంద్రాధిపత్యదోషములతోగూడి నగురుశుక్రులకు| మారకత్వేపి| మారకముజేసుటయందు| మారకస్థానసంస్థితిః| మారకస్థాన| మారకస్థానములైనద్వితీయసప్తమములయందు సంస్థితిః| ఉండడము| బలవతి- బలము(తాత్పర్యము) గురుశుక్రులకు కేంద్రాధిపత్యదోషముబలము| కేంద్రాధిపత్యదోషముగలిగిన| గురుశుక్రులుమారకస్థానములయందుంటె మరణముజేసుటయందుబలవంతులు

మూ|| బుధస్తదనుచంద్రోపి| భవేత్తదనుతద్విధః|

నరంధ్రేశత్వదోషస్తు సూర్యాచంద్రమసోర్భవేత్ ॥౧౦॥

టీక॥ తదను। పిమ్మట। బుధః। బుధుడు। తద్వ్యధః। గురుశుక్రులకంటెకొంచెండర్బలముగలదోషముగలవాడౌను। చంద్రోపి। చంద్రుడున్ను। తద్వ్యధః। అబుధదోషముకంటెకొంచెందోషముగలవాడు। రంధ్రేశత్వదోషస్తు। అష్టమాధిపత్యదోషమైతె। సూర్యాచంద్రమసోః। సూర్యచంద్రులకు। నభవేత్। లేదు। తాత్పర్యము॥ గురుశుక్రులకంటె। బుధుడు। కొంచెందోషము సేసును। బుధునికంటె। చంద్రుడుకొంచెందోషముసేసును। సూర్యచంద్రులకష్టమాధిపత్యదోషములేదు॥ ౧౦

మూ॥ కుజస్యకర్మనేతృత్వే ప్రయుక్తశుభకారితా।
త్రికోణస్యాపినేతృత్వే నకర్మేశత్వమాత్రతః ॥౧౧॥

టీక॥ కుజస్య। కుజునికి। కర్మనేతృత్వప్రయుక్తశుభకారితా। కర్మనేతృత్వ। దశమాధిపత్యముయొక్క। ప్రయుక్త। కూడడమువల్ల। శుభకారితా। శుభముజేసుట। త్రికోణస్య। పంచమస్థానముయొక్క। నేతృత్వేసత్యేవ। అధిపత్యముగలుగుచున్నట్టయితే। కుజస్య। కుజునికి। కర్మనేతృత్వప్రయుక్తశుభకారితా। దశమాధిపత్యముయొక్క కూడడమువలనశుభముజేసుట॥ కర్మేశత్వమాత్రతః। కుజుడుదశమాధిపత్యమువలననైతే। న। శుభమునివ్వడు॥ తాత్పర్యము॥ కుజునికిపంచమాధిపత్యముగలుగుచుండగా। దశమాధిపత్యము శుభము। అకుజుడు। పంచమాధిపత్యములేక। దశమాధిపతియైతే నశుభుడు॥

మూ॥ యద్యద్భావగతావాపి యద్యద్భావేశసంయుతౌ
తత్తత్ఫలాని ప్రబలౌ ప్రదిశేతాంతమోగ్రహౌ ॥ ౧౨॥

టీక॥ తమోగ్రహౌ। రాహుకేతువులు। యద్యద్భావగతావాపి। యేయేస్థానములనుబొందినా। యద్యద్భావేశసంయుతౌ। యేయేస్థానాధిపతులతో కూడుకున్నప్పటికిన్ని। చూడబడినప్పటికి

న్ని| ప్రబలా| బలవంతులై| తత్తత్ఫలాని| ఆయాఫలములను| ప్ర
దిశేరాం| ఇచ్చినవారు|| ౧౨

సామాన్యశుభయోగములు.

మూ|| కేంద్రత్రికోణపతయస్సంబంధేనపరస్పరం
ఇతరైరప్రసక్తాశ్చేద్విశేషశుభదాయకాః||౧౩||

టీక|| కేంద్రత్రికోణపతయః| కేంద్రములయొక్కయు త్రికోణత్రికోణములయొక్కయు పతయః| అధిపతులు| పరస్పరం| ఒకరికొకరు| సంబంధేన| సంబంధముచేతను|| అనగా| కేంద్రాధిపతులకు త్రికోణాధిపతులసంబంధమనియర్థము|| ఇతరైః| తృతీయ్యషష్ఠైకాదశాష్టమాధిపతులతోడను అప్రసక్తాః| సంబంధములేనట్టయితే| విశేషశుభదాయకాః| విశేషశుభమునిచ్చేవారు| భవంతి| అవుచున్నారు|| అనగా| కేంద్రాధిపతులకు త్రికోణాధిపతులసంబంధముగలిగితే శుభఫలమునిత్తురు| యితరులైనతృతీయ్య| షష్ఠదశ| అష్టమాధిపతులతో జేరనట్టయితే విశేషఫలమునిత్తురని తాత్పర్యము|| ౧౩

తర్వాత|| ఏడుశ్లోకములపర్యు రాజయోగము.

మూ|| కేంద్రత్రికోణనేతారౌదోషయుక్తావపిస్వయం|
సంబంధమాత్రాద్బలినౌ| భవేతాంయోగకారకౌ||౧౪||

టీక|| కేంద్రత్రికోణనేతారౌ| కేంద్రత్రికోణాధిపతులు| స్వయం| తమను| దోషయుక్తావపి| దోషస్థానసహవర్యాదిదోషములతోడను| యుక్తావపి| కూడుకున్నవారైనప్పటికిన్ని| సంబంధమాత్రాత్| కూడాయుండేసంబంధమువలన| బలినౌ| బలవంతులై| యోగకారకౌ యోగమునిచ్చేవారు| భవేతాం| అవుచున్నారు తాత్పర్యము| కేంద్రత్రికోణాధిపతులు| షష్ఠాష్టమవ్యయాధిపత్యదోషముగల వారైనప్పటికిన్ని| ధర్మకర్మాధిపతులసంబంధమువలననున్ను| ధర్మకర్మస్థానస్థితులవల్లనున్ను| రాజ యోగ

మునిత్రయ॥ ౧౪

మూ॥ నవసేత్తాం వ్యత్యయేన। తావుభౌ ధర్మకర్మణోః।
ఏకత్రాన్యతరో వాపి। వసేచ్చేద్యోగకారకౌ ॥ ౧౭॥

టీక॥ తావుభౌ। నవమదశమాధిపతులు। ధర్మకర్మణోః। నవమ
దశమాధిపతులకు। వ్యత్యయేన। విపర్యయముగాను। నివసేతాం
చేత్। ఉన్నట్టుఅయితే। అన్యతరః। నవమదశమాధిపతులలోనొ
కడు। ఏకత్ర వా। నవమదశమములలోనొకస్థానమందైన। అన్యత
రోవా। భాగ్యస్థానమునందు। దశమాధిపతిగాని। దశమస్థానము
నందు- నవమాధిపతిగానివీరిలో నొకడు- నివసేచ్చేత్ - ఉన్నట్టు
అయితే- యోగకారకౌ- యోగములనిచ్చేవారు - భవతః - అవు
చున్నారు॥ తాత్పర్యము- నవమాధిపతినవమమందున్న- దశమా
ధిపతిదశమమందున్నట్టుఅయితెనొక రాజయోగము - నవమాధిప
తిదశమమందున్నదశమాధిపతినవమమందున్నట్టుఅయితె - నొ
కరాజయోగము - నవమదశమాధిపతులిద్దరు నవమమందున్నట్టు
అయితెనొకరాజయోగము- భాగ్యరాజ్యాధిపతులు నవమదశమ
ములుగాకనితరస్థానములయందు- వారిద్దరుగలిసియున్ననొకరా
జయోగము- వీరిద్దరు- అన్యోన్యవీక్షణములుగలిగినా - యొకనక్ష
త్రమునందేకపాదమునందున్ననొకరాజయోగము॥ ౧౫

మూ॥ త్రికోణాధిపయోర్మధ్యే। సంబంధాయేనకేనచిత్ ॥
కేంద్రాధిపస్యబలినో। భవేద్యదిసయోగకృత్ ॥ ౧౬॥

టీక॥ బలినః- బలవంతుడైన- కేంద్రాధిపస్య- కేంద్రాధిపతి
కి- త్రికోణాధిపయోః- నవమపంచమాధిపతులయొక్క- మధ్యే-
లోపలను - ఏనకేనచిత్ - యవనితోనైనానొకనితోటి సంబంధ
ము- భవేద్యది - కలిగినట్టుఅయితే - ఆసంబంధము - యోగకృత్ -
యోగ- రాజయోగమును- కృత్ - సేయుచున్నది - తాత్పర్యము॥
కేంద్రాధిపతులు - నవమ పంచమాధిపతులతో గూడితె - రాజ

యోగము॥ ౧౬

మూ॥ దశాస్వపి భవేద్యోగః॥ ప్రాయశో యోగకారిణోః।
దశాద్వయీమధ్యగతా । తదయుక్ఛుభ కారిణాం॥౧౭॥

టీక॥ యోగకారిణోః - రాజయోగకారకులైన రెండుగ్రహముల యొక్క - దశాద్వయీమధ్యగతః - దశా - దశల యొక్క - ద్వయీ - రెంటి యొక్క - మధ్య - మధ్యము - గతః - పొందిన - తదయుక్ - తత్ - ఆయోగకారకులతో - అయుక్ - సంబంధము లేని గ్రహము - శుభకారిణాం - శుభ - శుభమును - కారిణాం చేసే గ్రహముల యొక్క - దశాసు దశలయందు - ప్రాయశః - మిక్కిలి - యోగః - యోగకారకుడుగాను - భవతి - అవుచున్నాడు - తాత్పర్యము॥ యోగకారకులైన - గ్రహద్వయములనడుమనున్న గ్రహము - ఇవ్వాకటాయి - నప్పటికిన్ని - శుభగ్రహదశల - యందు నితడు యోగమునిచ్చును॥ ౧౭

మూ॥ యోగకారకసంబంధాత్। పాపినోపి గ్రహాస్స్వతః।
తత్తద్భుక్త్యనుసారేణ । దశేయుర్యౌగికం ఫలం॥ ౧౮॥

టీ॥ గ్రహాస్స్వతః - తాము - పాపినోపి - తృతీయషష్ఠాధిపత్యములనల పాపులైనప్పటికిన్ని - యోగకారకసంబంధాత్ - యోగకారక - యోగములిచ్చే గ్రహములతోడను - సంబంధాత్ - సంబంధము గలవారై। తత్తద్భుక్త్యనుసారేణ । తత్తత్ । ఆయా గ్రహముల యొక్క। భుక్తి॥ భుక్తుల యొక్క । అనుసారేణ । అనుసరించడము చేతను। యౌగికం। రాజయోగసంబంధమైన। ఫలం। రాజయోగఫలమును। దిశేయుః। ఇవ్వతగినవారు। తాత్పర్యము॥ రాజయోగగ్రహములతో జేరిన పాపగ్రహములు వారివారి। భుక్తి వచ్చినపుడు రాజయోగము నివ్వగలరు॥ ౧౮

మూ॥ యది కేంద్రే త్రికోణే వా। నివసేతాం తమోగ్రహౌ
నాథేనాన్యతరస్యైవ। సంబంధాద్యోగకారకౌ॥ ౧౯॥

టీక॥ కేంద్రేవా- కేంద్రస్థానములయందుగాని- త్రికోణేవా- పంచమనవములయందుగాని- తమోగ్రహౌ - రాహుకేతువులు- నివసేతాంయది- ఉండినవారైనట్టయితె- అన్యతరస్య - ఇతరస్థానముయొక్క- నాథేన- అధిపతితోడను। సంబంధాత్। సంబంధమువలన। యోగకారకా। యోగమునిచ్చేవారు। భవతః। అవుదురు। తాత్పర్యము। లగ్నచతుర్థసప్తమదశమస్థానములయందుగాని। పంచమనవములయందుగాని। రాహుకేతువులుండినట్టయితె। అన్యస్థానాధిపతిసంబంధమువలనరాజయోగమునివ్వగలవారు॥ ౧౯

శ్లో॥ కేంద్రత్రికోణాధిపయో। రైక్యేతే యోగకారకాః।
అన్యత్రికోణపతినా। సంబంధాయదికింఫలం॥ ౨౦

టీక॥ కేంద్రత్రికోణాధిపయోః। కేంద్రత్రికోణాధిపతులయొక్క। ఐక్యేసతి। ఏకత్వముకలుగుచుండగాను। తె। ఆకేంద్రత్రికోణాధిపతులు। యోగకారకాః। యోగ। రాజయోగమును। కారకాః చేసేవారు। భవంతి। అవుచున్నారు। అన్యత్రికోణపతినా। అన్య। ఇతరమైన। త్రికోణ। పంచమనవములయొక్క। పతినా। అధిపతితోడను। సంబంధాయది। సంబంధముకలిగినట్టయితె। కింఫలం। వేశేషము। అనగానధికఫలమిత్తురు। తాత్పర్యము। కేంద్రాధిపతులు త్రికోణాధిపతులొక్కడనున్నట్టయితె రాజయోగమునివ్వతగినవారు। అన్యత్రికోణాధిపతిసంబంధమువలననత్యంతరాజయోగమిత్తురు॥ * * * * * ౨౦

శ్లో॥ ధర్మకర్మాధినేతారౌ। రంధ్రలాభాధిపౌయది॥
తయోస్సంబంధమాత్రేణ। నయోగంలభతేనరః॥ ౨౧

టీక॥ ధర్మకర్మాధినేతారౌ। ధర్మ। తొమ్మిదవయింటియొక్క। కర్మ। దశమస్థానముయొక్క। నేతారౌ। అధిపతులు। రంధ్రలాభాధిపౌయది। రంధ్ర। అష్టమస్థానముయొక్క। లాభ। పదనకొండవయింటియొక్క। అధిపౌయది। అధిపతులైనట్టయితె। తయోః। వా

ధిరయోః| సంబంధమాత్రేణ| కలియడము చేతనే| నరః| జాతకుడు| యోగం| యోగమును| నలభతె| పొందడు| తాత్పర్యము| నవమదశమాధిపతులతో అష్టమలాభాధిపతులు గలసియుండినట్టయితె జాతకునికి యోగములేదని చెప్పుట| తయోస్సంబంధమాత్రేణఅని చెప్పుటవలన అన్యయోగకారకసంబంధమువలన రాజయోగముగలదని చెప్పతగినది||

అవతారిక| అథాయుర్దాయముచ్యతె| ఇకనాయుర్దాయమును గ్రంథకర్త చెప్పుచున్నాడు||

మూ|| అష్టమంహ్యాయుషస్థాన| మష్టమాదష్టమంవతత్||
తయోరపివ్యయస్థానం| మారకస్థానముచ్యతె|| ౨౨

టీక|| ఆయుషః| ఆయుస్సుయొక్క| స్థానం| స్థానము| అష్టమం ఎనమిదవయిల్లు| అష్టమాత్| అష్టమముకంటె| అష్టమంచ| ఎనిమిదవయిల్లున్ను ఆయుస్థానము| అనగా తృతీయ స్థానమని భావము| తయోరపి| ఆతృతీయాష్టమస్థానముల యొక్క| వ్యయస్థానం| పన్నెండవయిల్లు| అనగా| రెండవ యేడవయిండ్లనియర్థము| మారకస్థానం| మరణస్థానమని| ఉచ్యతె| చెప్పబడుచున్నది| తాత్పర్యము లగ్నమునకెనిమిదవయిల్లుమూడవయిల్లుఆయుస్థానములు| ఎనిమిదవయింటినుంచి| ఎంచగానేడవయిల్లు| ఆయష్టమమునకువ్యయస్థానమైనందుననేడవస్థానము మారకస్థానము మూడవయింటిదగ్గరనుంచి యెంచగాలగ్నమునకురెండవ యిల్లు మూడవయింటికి వ్యయస్థానము గనక| ఈరెండవయిల్లు| మారకస్థానము| ఈవిధముగా| ద్వాదశ రాశిభావములకుప దిరెండవయిల్లు| వ్యయస్థానముగాతెలియదగినది|| * * * ౨౨

మూ|| తత్రాప్యాద్యవ్యయస్థానా| దుత్తరంబలవత్తరం||
తదీశతుస్తత్రగతాః| పాపినస్తేనసంయుతాః|| ౨౩

టీక|| తత్రాపి| మొదటజెప్పినమారక స్థానములయందున్న

ఆద్యవ్యయస్థానాత్। ఆద్య। మొదటజెప్పినయష్టమస్థానమునకు। వ్యయ। పది రెండవయిల్లయినస్థానాత్। మారకస్థానమైనయేడవ యింటికంటెను। ఉత్తరం। మూడవయింటికి పదిరెండవయిల్లయినద్వితీయమారకస్థానము। బలవత్తరం। బలమైనమారకమునుజేసును। తదీశయోః। ఆద్వితీయస్థానాధిపతికంటెను। తత్ర। ఆద్వితీయస్థానమందు। గతాః। ఉండిన। లేన। ఆద్వితీయస్థానాధిపతితోడను। సంయుతాః॥ కూడిన గ్రహములు। పాపినః। బలమైనమారకముజేయుట మందుపాపాత్ములు। తాత్పర్యము॥ సప్తమమారకస్థానముకంటె ద్వితీయమారకస్థానముబలము। ఆసప్తమద్వితీయాధిపతులకంటె సప్తమద్వితీయస్థానములయందున్న। గ్రహములుమారకముచేయుటమందెబలమైనపాపాత్ములు॥ * * * ౨౩

మూ॥ తేషాంశాంవిపాకేషు। సంభవేన్నిధనంనృణాం।

తేషామసంభవేసాక్షా। ద్వ్యయాధీశదశాస్వపి॥ ౨౪

టీక॥ తేషాం। అమారకస్థానములయొక్కమారకాధిపతులతో సంబంధముసేసినపాపగ్రహములయొక్క। దశావిపాకేషు। దశా దశలయందు। విపాకేషు। పరిపక్వమందు। అనగాదశాంతమందని భావము। నృణాం। మనుష్యులకు నిధనం। మరణము భవేత్। కాతగ్గది। తేషాం। ఆగ్రహములకు। అసంభవే। మరణమును జేయుటముసంభవించకపోయినపక్షమందు। వ్యయాధీశదశాస్వపి। వ్యయసప్తమద్వితీయస్థానములకు-అధీశ-ప్రభువులైనసప్తమద్వితీయాధిపతులయొక్క- దశాస్వపి-దశలయందును- నృణాం- మనుష్యులకు- నిధనం - మరణము - భవేత్ - కలుగుచున్నదితాత్పర్యము॥ సప్తమద్వితీయస్థానములయందున్నగ్రహములు - సప్తమద్వితీయాధిపతులతో సంబంధముజేసినగ్రహములు వారివారిదశాభుక్తులువచ్చినప్పుడుమారకమునిత్తురు వారుజేయనిపక్షమందుసప్తమద్వితీయాధిపతులదశాభుక్తులయందీపాపగ్రహములు

థిరోకః । సంబంధమాత్రేణ । కలియడము చేతనే । నరః । జాతకుడు । యోగం । యోగమును । నలభతే । పొందడు । తాత్పర్యము । నవమదశమాధిపతులతో అష్టమలాభాధిపతులు గలసియుండినట్టయితే జాతకునికి యోగము లేదని చెప్పుట । తయోస్సంబంధమాత్రేణ అని చెప్పుటవలన అన్యయోగకారకసంబంధము వలన రాజయోగము గలదని చెప్పతగినది॥

అవతారిక । అథాయుర్దాయముచ్యతే । ఇక నాయుర్దాయమును గ్రంథకర్త చెప్పుచున్నాడు॥

మూ॥ అష్టమంహ్యాయుషస్థాన । మష్టమాదష్టమంవతత్॥
తయోరపివ్యయస్థానం । మారకస్థానముచ్యతే॥ ౨౧

టీక॥ ఆయుషః । ఆయుస్సుయొక్క । స్థానం । స్థానము । అష్టమం ఎనమిదవయిల్లు । అష్టమాత్ । అష్టమముకంటె । అష్టమంచ । ఎనిమిదవయిల్లున్ను ఆయుస్థానము । అనగా తృతీయ స్థానమని భావము । తయోరపి । ఆతృతీయాష్టమస్థానముల యొక్క । వ్యయస్థానం । పనిరెండవయిల్లు । అనగా । రెండవ యేడవయిండ్లనియర్థము । మారకస్థానం । మరణస్థానమని । ఉచ్యతే । చెప్పబడుచున్నది । తాత్పర్యము లగ్నమునకెనిమిదవయిల్లు మూడవయిల్లు ఆయుస్థానములు । ఎనిమిదవయింటినుంచి । ఎంచగానేడవయిల్లు । ఆయష్టమమునకు వ్యయస్థానమైనందున నేడవస్థానము మారకస్థానము మూడవయింటిదగ్గరనుంచి యెంచగా లగ్నమునకు రెండవ యిల్లు మూడవయింటికి వ్యయస్థానము గనుక । ఈరెండవయిల్లు । మారకస్థానము । ఈవిధముగా । ద్వాదశ రాశిభావములకును దిరెండవయిల్లు । వ్యయస్థానముగా దెలియదగినది॥ * * * ౨౧

మూ॥ తత్రాప్యాద్యవ్యయస్థానా । దుత్తరంబలవత్తరం॥
తదీశతుస్తత్రగతాః । పాపినస్తేనసంయుతాః॥ ౨౩

టీక॥ తత్రాపి । మొదట జెప్పినమారక స్థానములయందున్న

మూ॥ మారకైస్సహసంబంధాన్నిహంతా పాపకృచ్ఛనిః।
అతిక్రమ్యేతరాన్సర్వా। న్భవత్యేవనసంశయః॥ ౨౭॥

టీక॥ పాపకృత్ - పాపమును సేయుచున్న. శనిః- శనైశ్చరుడు మారకైస్సహ- మారకములతోఁగూడాను- సంబంధాత్ -సంబంధమువలన- ఇతరాన్ -మారకులైనఇతరగ్రహములయిన- సర్వాన్ సమస్తగ్రహములను. అతిక్రమ్య- అతిక్రమించి- నిహంతా- మారకుడుగాను- నసంశయః- సందేహములేక- భవత్యేవ - అగుచున్నాడు- తాత్పర్యము॥ మారకగ్రహసంబంధమువలన- పాపగ్రహమైనశని - మారకగ్రహములనతిక్రమించి- మారకముసేయుచున్నాడు॥ * * * * * *

భుక్తిలక్షణము.

మూ॥ నదిశేయుగ్రహాస్సర్వే। స్వదశాసుస్వభుక్తిషు।
శుభాశుభఫలంనౄణా। మాత్మభావానుసారతః॥౨౮॥

టీక॥ సర్వే- సమస్తమైన- గ్రహాః- గ్రహములు - స్వదశాసు తనదశలయందు- ఆదౌ మొదట- స్వభుక్తిషు - తనభుక్తులయందు. ఆత్మభావానుసారతః- స్వకీయ్యభావానుగుణ్యమువలన- శుభాశుభఫలం- శుభాశుభఫలమును- నౄణాం- మనుష్యులకు- నదిశేయుః యివ్వరు- తాత్పర్యము॥ నవగ్రహములు- తమతమదశలువచ్చినప్పుడు- తమతమస్వభుక్తులయందు- తాముపాపగ్రహసంబంధమువలన పాపక్షేత్రాధిపతులైనందువలన-శుభఫలమునుగానిఅశుభఫలమునుగానియివ్వరు॥ * * ౨౮

మూ॥ ఆత్మసంబంధినో యేచ। యేయేనిజసధర్మిణః।
తేషామంతర్దశాస్వేవ। దిశంతిస్వదశాఫలం॥ ౨౯॥

టీక॥ సర్వే- సమస్తమైన- గ్రహాః - గ్రహములు- యేచ - ఏ ఆత్మసంబంధినః- తనతోఁగూడానున్నగ్రహములు. యేయే। యే యేగ్రహములు - నిజసధర్మిణః తమతోసంబంధములేనిశుభాధికా

తములలో నేవియున్నవో। యాయాగ్రహములు। తేషాం। వారి యొక్క। అంతర్దశాసు। భుక్తులయందు। స్వదశాఫలంతనుద శాఫలమును। దిశన్తి। ఇచ్చుచున్నవి। తాత్పర్యము॥ ఒకటొకటి తో గలసినగ్రహములు। స్వక్షేత్రములయందున్న గ్రహము। త ద్భావమునుజూచినగ్రహములు। యొక్కొక్కదశలో। వారివా రిభుక్తులువచ్చినప్పుడుశుభాశుభఫలమునిచ్చును॥ శ్లో

మూ॥ ఇతరేషాం దశానాథ। విరుద్ధఫలదాయినాం।
తత్తత్ఫలానుగుణ్యేన।ఫలాన్యూహ్యాని భుక్తిషు॥౩౦॥

టీక॥ దశానాథవిరుద్ధఫలదాయినాం। దశానాథ। దశానా థులకు। విరుద్ధ। విరోధమైన। ఫల। ఫలమును। దాయినాం। ఇ చ్చుచున్నటువంటి। ఇతరేషాం। ఆత్మసంబంధములేని గ్రహము లయొక్క। భుక్తిషు। భుక్తులయందు। తత్తత్ఫలానుగుణ్యేన। త త్తత్। వారివారియొక్క। ఫల। ప్రయోజనమునకు। అనుగుణ్యే న। అనుగుణ్యముచేతను। ఊహ్యాని। ఊహించదగినవి। తాత్పర్య ము॥ దశానాథునికి। విరోధఫలమునిచ్చే। ఆయాగ్రహ భుక్తు లయందు। ఆగ్రహములెక్కడనున్న స్థితిని। తెలుసుకొని। ఫలములు చెప్పదగినవి॥ ౩౦

మూ॥స్వదశాయాంత్రికోణేశో।భుక్తౌ కేంద్రపతేశ్శుభం
దిశేత్సోపిత థానోచే। దసంబంధేపిపాపకృత్ ॥ ౩౧

టీక॥ త్రికోణేశః। నవమపంచమాధిపతి। పాపకృచ్చేదపి। పాప ము చేయుచున్నవాడైనట్టయితె। అసంబంధేపి। కేంద్రాధిపతితో సంబంధములేనివాడౌచున్నంతగా। స్వదశాయాం। తనదశయం దు। కేంద్రపతేః। కేంద్రాధిపతియొక్క। భుక్తౌ। భుక్తియందు శుభం। శుభమును। దిశేత్। ఇచ్చును। సోపి। ఆత్రికోణాధిపతిన్ని తథానోచేత్। అట్లాపాపిగాకపోయినట్టయితేను। శుభం। శుభఫ లమును। దిశేత్। ఇచ్చును। తాత్పర్యము॥ పంచమనవమాధిప

తిపాపుఁడై । దశానాథునితోసంబంధములేనిసాధారణమున్నం దశా స్వదశయందు కేంద్రాధిపతి భుక్తుల యందు శుభఫల మిచ్చును ఆ కేంద్రాధిపతి పాపుఁడుగాని। పక్షమునందు । శుభఫల మునిచ్చును॥ * * * * ౩౧

* రాజయోగభుక్తిలక్షణములు. *

మూ॥ ఆరంభోరాజయోగస్య । భవేన్మారకభుక్తిషు।
ప్రలయంతితమారబ్ధం । క్రమశఃపాపభుక్తయః॥ ౩౨॥

టీక॥ మారకభుక్తిషు ।మారకాదిభుక్తులయందు ।రాజయోగస్య । రాజయోగముయొక్క । ఆరంభః । ఆరంభము । భవేత్ అగును । ఆరబ్ధం । ఆరంభించిన । తం । ఆరాయోగమును । క్రమశః । వరుసగాను । పాపభుక్తయః । పాపభుక్తులు । ప్రలయంతి మారకమునిచ్చుచున్నది । తాత్పర్యము॥ మారకాధిపతిభుక్తి। ఆరంభములోను। శుభమునిచ్చును। పాపగ్రహములు। ఆరాజయోగమును జెరచి । మారకమునిత్తురు । దశానాథునితోసంబంధముచేసిన । గ్రహభుక్తులు । రాజయోగమునిచ్చుచున్నవి । దశానాథసంబంధములేని । శుభగ్రహభుక్తులు । సమఫలములిచ్చుచున్నవి। దశానాథసంబంధములేని । యోగకారకభుక్తులు । రాజయోగమునిచ్చుచున్నవి॥ * * * * ౩౨

మూ॥ తత్సంబంధిశుభానాంచ। తథాపునరసంయుజాం।
శుభానాంతుసమత్వేన ।నాసంయుగ్యోగకారిణాం॥ ౩౩

టీక॥ తత్సంబంధిశుభానాంచ । తత్ । అతనితోను । సంబంధి సంబంధముచేసిన । శుభానాంచ । శుభగ్రహములయొక్కయును్న । భుక్తయః । భుక్తులు ।తథా ।ఆప్రకారమైనరాజయోగము ప్రలయంతి । యిచ్చుచున్నవి । అసంయుజాం । సంబంధములేని శుభానాంతు । శుభగ్రహములయొక్క । భుక్తయః । భుక్తులు। సమత్వేన । సమముగాను । ప్రలయంతి । రాజయోగమునిచ్చు చు

న్నవి । పునః । తిరుగానున్ను ।అసంసయుగ్యోగకారిణాం ।అసం యుక్ । ఆగ్రహములతోజేరకుండిన । యోగకారిణాం । యోగమునిచ్చేగ్రహముల యొక్క భుక్తయః । అంతర్భుక్తులు । క్రమశః ।వరుసగాను । ప్రలయంతి ।రాజయోగమునిచ్చుచున్నవి।తాత్పర్యము ॥ దశానాధ సంబంధముగలిగిన । శుభగ్రహ భుక్తులు రాజయోగమునిచ్చుచున్నవి ।దశానాధసంబంధములేని । శుభగ్రహములు । సమఫలమునిచ్చుచున్నవి । దశానాధ సంబంధములేని యోగకారకభుక్తులు। క్రమముగాసమఫలమునిచ్చుచున్నవి33।

మూ ॥ శుభస్యస్యవియుక్తస్య।దశయాంయోగకారకాః।
స్వస్వభుక్తిషు చేత్స్యంతి ఫలత్రిదిద్యోగకారణాం॥34॥

యోగకారకాః । యోగమునిచ్చేగ్రహములు । స్వవియుక్తస్య। స్వ। తనతో । వియుక్తస్య। సంబంధములేని। శుభస్య। శుభగ్రహము యొక్క । దశాయాం। దశయందు । యోగకారికాం। యోగమునిచ్చే గ్రహముల యొక్క। స్వస్వభుక్తిషు। తమతమ భుక్తులయందు। యోగజంఫలం । యోగమువలనబుట్టినఫలమును। కుత్రచిత్। ఒకానొకప్పుడు। ఇచ్ఛంతి। ఇచ్చుచున్నారు । తాత్పర్యము॥ యోగమునిచ్చేగ్రహములు। తనతోసంబంధములేని। గ్రహదశలో - తమతమభుక్తులయందు । రాజయోగఫలమునిచ్చుచున్నారు 34

మూ॥తమోగ్రహౌ శుభారూఢానసంబంధాశ్చ కేనచిత్।
అంతర్దశానురూపేణ। భవేతాం యోగకారకౌ 35

టీక॥ శుభారూఢౌ । శుభస్థానములయందున్న । కేనచిత్ । ఒకానొకడితోటిఅసంబంధాత్ । ఏగ్రహములతోసంబంధములేనివలన । తమోగ్రహౌ । రాహుకేతువులు । అంతర్దశానురూపేణ। అంతర్దశ। అంతర్దశల యొక్క। అనురూపేణ। అనుగుణ్యముచేతను । యోగకారకౌ। యోగమునిచ్చేవారు।భవేతాం। అగుదు

న్నారు తాత్పర్యము। శుభస్థానములయందుండే। రాహుకేతు
వులు। యితరగ్రహసంబంధము లేకబోవడము వలన। తమయంత
దశాఫలంమ। రాజయోగము నిత్తురు ౩౫

మూ॥ పాపాయదిదశానాథాః శుభానాంతదసంయుజాం
భుక్తయఃపాపఫలదాస్తత్సంయుక్శుభభుక్తయః ॥ ౩౬ ॥
మూ॥ భవంతిమిశ్రఫలదా। భుక్తయోయోగకారిణాం।
అంత్యంతపాపఫలదాః। భవంతితదసంయుజాం॥ ౩౭

టీక॥ దశానాథాః। దశానాథులు। పాపాయది। పాపులైనట్టా
యితే। తదసంయుజాం। ఆపాపగ్రహములతో జేరక। శుభానాం
శుభగ్రహముల యొక్క। భుక్తయః। భుక్తులు। పాపఫలదాః। పా
పఫలమునిచ్చేవి। భవంతి। అగుచున్నవి। తత్సంయుక్శుభభుక్తయః
తత్। ఆదశానాథునితోడను। సంయుక్। గూడుకున్న। శుభభుక్త
యః। శుభగ్రహముల యొక్క। భుక్తులు। మిశ్రఫలదాః। మిశ్రఫల
మునిచ్చేవి। భవంతి। అగుచున్నవి। తదసంయుజాం। ఆదశానాథ
సంబంధములైనటువంటి యోగకారిణాం। యోగమునిచ్చే గ్రహ
ముల యొక్క। భుక్తయః। భుక్తులు। అత్యంతపాపఫలదాః। అత్యంత
మిక్కిలి విన్నపాపఫలదాః। పాపఫలమునిచ్చేవారు। భవంతి। అగు
చున్నారు। తాత్పర్యము॥ పాపులైన దశానాథులతో గూడిన। గ్రహ
ములభుక్తులు। పాపఫలమునిచ్చును। ఆదశానాథులతో గూడిన। శు
భగ్రహభుక్తులు। మిశ్రఫలమునిచ్చుచున్నవి। ఆదశానాథులతో గూ
డని। యోగకారకులైన గ్రహముల భుక్తులు। పాపదశలైనందున
అత్యంతపాపఫలమునిచ్చును॥ ౩౭

మూ॥ సత్యపిస్వేనసంబంధే। నహంతిశుభభుక్తిషు।
హంతిసత్యపిసంబంధే। మారకఃపాపభుక్తిషు॥ ౩౮ ॥

టీక॥ మారకః। మారకమిచ్చే గ్రహ దశయందు। స్వేనసంబంధే।
స్వేన। తనతోడను। సంబంధేసత్యపి। సంబంధము గలుగుచూనుండగా

ను। తచ్ఛుభభుక్తిషు। అశుభభుక్తులయందు। నంహంతి। మారకము జేయడు స్వేన।భుక్తినాధునితోడను।సంబంధే।సంబంధము।అసత్వ పి।లేకబోవుచున్నుండగా।పాపభుక్తిషు। పాపగ్రహభుక్తులయందు హంతి-మరణము నిచ్చుచున్నాడు। తాత్పర్యము ॥ మారకగ్రహముతనదశయందు-శుభుడైన-భుక్తినాధుడు- తనతోసంబంధము గలిగిన- మారకమును సేయడు- మారకాధిపతితో సంబంధము లేని పాపగ్రహభుక్తులయందు- మరణమునిచ్చును॥ ౩౮

మూ॥ పరస్పరదశాయాంచ- స్వభుక్తౌసౌరిభార్గవౌ-
ప్రదిశేతాంవ్యత్యయేన - విశేషేణ శుభాశుభం॥ ౩౯ ॥

టీక॥సౌరిభార్గవౌ-శనిశుక్రులు-పరస్పరదశాయాం - ఒకరి కొకరిదశయందు-స్వభుక్తౌ- తమతమభుక్తియందు- వ్యత్యయేన మార్పుచేతనె. విశేషేణవిశేషము చేతను- శుభాశుభఫలం(శుభాశుభఫలమును-ప్రదిశేతాం-ఇవ్వదగినవారు-తాత్పర్యముశనిశుక్రులు- ఒకరికొకరిదశయందువారివారిభుక్తియందు- వ్యత్యాసముగాఫలమునిత్తురు - అనగా - శనిదశయందుశుక్రభుక్తివచ్చినా- శుక్రదశయందుశనిభుక్తివచ్చినా-వీర్లుశుభులైనట్టయితెశుభఫలమునిత్తురు-పాపులైతేను-పాపఫలమునిత్తురనెడితాత్పర్యము॥ ౩౯

మూ ॥ ప్రతిలగ్నంసమాలక్ష్య -పూర్వోద్దిష్టావిరోధతః-
తత్తద్గ్రహస్వరూపాణి - క్రమేణైవవివృణ్మహే॥ ౪౦ ॥

టీక ॥ వయం-మేము- ప్రతిలగ్నం - మేషము మొదలుమీనపర్యంతమున్ను- సమాలక్ష్య- ఆలోచించి - పూర్వోద్దిష్టావిరోధతః పూర్వోద్దిష్టా- గ్రహములకుపూర్వమందు జెప్పినశుభాశుభముల యొక్క - అవిరోధతః - విరోధములేకుండా - తత్తద్గ్రహస్వరూపాణి - తత్తద్గ్రహ- ఆయాగ్రహముల యొక్క- స్వరూపాణి। శుభాశుభమారకత్వతారతమ్యమును। క్రమేణైవ। వరుసగాను। వివృణ్మహే । వివరము సేయుచున్నాము । తాత్పర్యము ॥ మే

ము మేషాదిద్వాదశరాసులకున్ను పూర్వమునందు | జెప్పినగ్రహ
ములకు శుభాశుభత్వవిరోధము లేకుండా | గ్రహముల శుభతార
తమ్యమును| జెప్పుచున్నాము|| * * * * ౪౦

మేషలగ్నమునకు-

మూ|| మందసౌమ్యసితాః పాపాః | శుభౌ గురుదివాకరౌ|
నశుభం యోగమాత్రేణ | ప్రభవేచ్ఛనిజీవయోః ||
౪౧ || పరంతు తేనజీవస్య - పాపత్వమపిసిధ్యతి - కవి
స్సాక్షాన్నహంతా స్యా - న్మారకత్వేనలక్షితః||౪౨||
మందాదయోనిహంతారో-భవేయుః పాపినోగ్రహాః-శు
భాశుభఫలాన్యేవం - జ్ఞాతవ్యాని క్రియాభువః|| ౪౩

టీక|| క్రియాభువః - మేషలగ్నమునందుబుట్టినమనుష్యునకు మందసౌమ్యసితాః- శనిబుధశుక్రులు- పాపాః- పాపులు- గురుదివాకరౌ- బృహస్పతిసూర్యులు- శుభౌ- శుభులు- శనిజీవయోః- శనిబృహస్పతులయొక్క- యోగమాత్రేణ- కూడడముల చేతను- శుభం - శుభము - నభవేత్ - లేదు - అనగా- శనిబృహస్పతులుగలసినమాత్రము చేత - శుభమునివ్వరనెడి తాత్పర్యము - పరంతు ఇకనేమంటేను జీవస్య - బృహస్పతికి- పాపత్వం- పాపము-సిధ్యతి కలుగుచున్నది - గాన- శనిబృహస్పతులుకూడితె శుభమునివ్వక పోవడమేగాక-అందుబృహస్పతియొక్క-లి పాపుడనెడిభావము | మారకత్వేన| మారకలక్షణముతోను | లక్షితః కూడుకున్న - కవిః- శుక్రుడు- సాక్షాత్. ప్రత్యక్షముగా - హంత - జంపేవాడు - న స్యాత్ - కాడు- మందాదయః- శని మొదలైన- పాపినః పాపులై - న - గ్రహాః గ్రహాలు - నిహంతారః - జంపే నారు - భవేయుః అగుదురు- ఏవం- ఈవిధముగా- శుభాశుభఫలాని - శుభాశుభఫలములను- ఉహ్యాని- యోచించదగినవి|| * * * ౪౩

వృషభలగ్నమునకు.

మూ॥ జీవశుక్రేంద్రవః పాపాః। శుభాశనిదివాకరౌ। రాజ
యోగకరస్సాక్షా। దేకఏవాంశుమత్సుతః॥ ౪౪॥ జీవాద
యో గ్రహాః పాపాః। ఘ్నంతి మారకలక్షణాః। బుధైస్త
త్తత్ఫలాన్యేవం। జ్ఞేయానివృషజన్మనః॥ * ౪౫

టీక-వృషజన్మనః- వృషభలగ్నమునందుబుట్టినవానికి - జీవశు
క్రేంద్రవః- గురుశుక్రచంద్రులు- పాపాః- పాపులు-శనిదివాకరౌ
శనిసూర్యులు- శుభౌ- శుభులు-అంశుమత్సుతః- శనైశ్చరుడు-ఏ
కఏవ-ఒకడే- సాక్షాత్ - ప్రత్యక్షముగా- రాజయోగకరః- రాజ
యోగమునిచ్చును- జీవాదయః- గురు మొదలైన - గ్రహాః- గ్ర
హములు। మారకలక్షణాః। మారకలక్షణములుగలిగి। పాపాః। పా
పులై। ఘ్నంతి। చంపుచున్నారు। ఇతి। యిటని। బుధైః। పెద్దలచేత
ను। తత్తత్ఫలాని। ఆయాఫలములు। జ్ఞేయాని। తెలియదగినది ౪౫

మిథునలగ్నమునకు.

మూ॥ భౌమజీవారుణాః పాపాః। ఏకఏవశుభః కవిః।
శనైశ్చరేణజీవస్య। యోగో మేషభువోయథా॥ ౪౬॥

టీక॥ భౌమజీవారుణాః। కుజగురురవులు। పాపాః। పాపులు
కవిః। శుక్రుడు। ఏకఏవ। ఒకడే। శుభః। శుభుడు। జీవస్య। బృహ
స్పతికి। శనైశ్చరేణ। శనైశ్చరునితోడను। యోగః। కూడడము
మేషభువోయథా। మేషలగ్నమునందు బుట్టినజాతకునికెవలెనే
యోగః। యోగము॥ * * * ౪౬

మతాంతరము.

మూ॥ కుజభాన్వింద్రవః పాపాః। ఏకఏవశుభః కవిః। రాజయో
గకరౌశుక్రసోమపుత్రౌ శుభాన్వితౌ॥ ౪౭॥ శనిజీవ
సమాయోగా। త్ఫలంమేషభువోయథా। శనిస్సాక్షాన్న
హంతాస్యా। న్మారకత్వేనలక్షితః॥౪౮॥ భౌమాదయోని

హంరాశౌ । భవేయుఃపాపినో గ్రహాః । శుభాశుభఫలా
న్యేవం । జ్ఞాతవ్యాన్యుగజన్మనః॥ * * ౪

టీక॥ కుజభాన్వింద వః । అంగారకసూర్యచంద్రులుపాపాః।పా
పులు। కవిః। శుక్రుడు। ఏకఏవ। ఒకడే। శుభః । శుభుడు । శుభాన్వి
తౌ। శుభులతోగూడిన। శుక్రసోమపుత్రౌ। శుక్రబుధులు।రాజ
యోగకరౌ। రాజయోగమునిచ్చేవారు। శనిః। శనైశ్చరుడు। జీవ
సమాయోగాత్ । బృహస్పతితోగలియుటవలన। మేషభువోయ
థా। మేషలగ్నజాతకునింవలెనే। ఫలంఫలమునిచ్చును।మారకత్వే
న। మారకత్వలక్షణముతోడను। లక్షితః। గూడుకొన్న।శనిః। శనై
శ్చరుడు। సాక్షాత్। ప్రత్యక్షముగాను నహంత । చంపనివాడు।
స్యాత్।అగును। పాపినః। పాపులైన। భౌమాదయః।అంగారకుడు
మొదలైన। గ్రహాః। గ్రహములు। నహంతారః । చంపబోయే
వారు। భవేయుః। అగుదురు। ఏవం। ఈవిధముగాను। యుగజన్మ
నః। మిథునలగ్నమునందుబుట్టినవానియొక్క-శుభాశుభఫలానిశు
భాశుభఫలములు।జ్ఞాతవ్యాని।తెలియదగినది॥ * * ౪౯

కటకలగ్నమునకు.

మూ॥ శుక్రమందబుధాఃపాపాః। విధుర్త్రిషణ్ఖభూసుతౌ।
రాజయోగకరస్సాక్షా।దేవఏవధరాసుతః॥౫౦॥ భవేచ్చాం
రాజయోగస్య। కారకౌగురుభూమిజౌ । రవిస్సాక్షాన్న
హంతాస్యా। న్మారకత్వేనలక్షితః॥౫౧॥శుక్రాదిజయోసి
హంతారో। భవెయుఃపాపినో గ్రహాః। కుళీరసంభవస్యై
వం। ఫలాన్యూహ్యానిసూరిభిః॥ * * ౫౨

టీక॥ శుక్రమందబుధాః। శుక్రశనిబుధులు। పాపాః। పాపులు
గా। విదుః। తెలియుదిగ్గది। త్రిషణ్ఖభూసుతౌ। గురుకుజులున్నూ।పా
పావిదుః। పాపులనితెలుసుకోతగినది। ఏకః। ఒకడైన। ధరాసుతఏ
వ। అంగారకుడే। సాక్షాత్। ప్రత్యక్షముగాను। రాజయోగకరః

రాజయోగప్రదః। గురుభూమిజౌ। గురుకుజులు। రాజయోగస్య రాజయోగముయొక్క। కారకౌ। చేసేవారు। భవేతాం - కాతగినవారు। మారకత్వేన। మారకలక్షణముతోడను। నక్షితః కూడకున్న రవిః సూర్యుడు। సాక్షాత్। ప్రత్యక్షముగాను। నహంతా। జంపనివాడు। స్యాత్। అగును। పాపినః। పాపులైన। శుక్రాదయః। శుక్రులు మొదలైన। గ్రహాః। గ్రహములు। నిహంతారః। జంపెడివారు। భవేయుః। అగుదురు। ఏవంయీలాగున। కుళీరసంభవస్య। కటకలగ్నమునంబుట్టినవారియొక్క। ఫలాని ఫలములు। సూరిభిః। జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలచేతను ఊహ్యాని। ఊహింపదగినవి॥ ౫౨

సింహలగ్నమునకు.

మూ॥ మందసౌమ్యసితాః పాపాః। కుజఏవ శుభావహః।
ప్రభవేద్యోగమాత్రేణ। న శుభం గురుశుక్రయోః॥ ౫౩॥
గురుయుక్తోయదా భౌమః। విశేషఫలదాయకః। బుధస్సా
తున్నహంతాస్యా। మారకత్వేనలక్షితః॥ ౫౪॥ ఘ్నంతిసౌ
మ్యాదయః పాపాః। మారకత్వేనలక్షితః। ఏవం ఫలాని జ్ఞే
యాని। సింహజస్యమనీషిభిః॥ * * * ౫౫

టీ॥ మందసౌమ్యసితాః, శనిబుధశుక్రులు। పాపాః - పాపులు కుజఏవ। అంగారకుడే। శుభావహః। రాజయోగమునిచ్చెవాడు గురుశుక్రయోః గురుశుక్రులయొక్క। యోగమాత్రేణ। కూడడముచేతనే। శుభం శుభమున ప్రభవేత్। లేదు। భౌమః। అంగారకుడు। యదా। ఎప్పుడు। గురుయుక్తః। గురువుతో జేరినపుడు। ఏతే ఫలదాయకః। విశేషఫలమునిచ్చెవాడు। మారకత్వేన। మారకత్వముతోడను। లక్షితః। కూడకున్న। బుధః బుధుడు॥ నహంతా। జంపనివాడు। స్యాత్। అగును। పాపాః। పాపులైన। సౌమ్యాదయః। బుధుడు మొదలైనగ్రహములు। మారకత్వేన। మారకలక్షణముతోడను। లక్షితాః। కూడకున్నవారు। ఘ్నంతి। చంపుదురు। ఏవంయీ

ప్రకారము|సింహలగ్నజన్యస్య సింహలగ్నమునందు బుట్టినవానియొక్క-ఫలానిఫలములు|మనీషిభిః| పెద్దలచేతను| జ్ఞేయాని తెలియతగినవి||౫౫

కన్యాలగ్నమునకు.

మూ|| జీవశుక్రేందవః పాపాః| ఏకోభృగుసుతశ్శుభః|రాజయోగకరస్సౌమ్యో|భృగుపుత్రసమన్వితః||౫౬||నహంతికవిరన్యేతు మారకాఖ్యాః కుజాదయః|ఘ్నంతిపాపాశ్శుభాన్యూహ్యాన్యేవంకన్యాభువోబుధైః|| * * * ౫౭

టీక|| జీవశుక్రేందవః| గురుశుక్రచంద్రులు| పాపాః| పాపులు| ఏకః| ఒకడైన| భృగుసుతః| శుక్రుడు| శుభః| శుభుడు| భృగుపుత్రసమన్వితః| శుక్రునితోకూడిన|సౌమ్యః|బుధుడు| రాజయోగకరః|రాజయోగమునిచ్చేవాడు| కవిః| శుక్రుడు| నహంతి| మారకముచేయడు| అన్యే| తక్కి-న| కుజాదయః| అంగారకుడుమొదలయిన| మారకాఖ్యాః| మారకులనేపేర్లుగలిగిన| పాపాః| పాపగ్రహములు-ఘ్నంతి|చంపుచున్నారు| ఏవం| యీప్రకారము| కన్యాభువః| కన్యాలగ్నజాతకునియొక్క-| శుభాని| శుభములు|బుధైః| పెద్దలచేతను| ఊహ్యాని| ఊహించతగినవి|| * ౫౭

తులాలగ్నమునకు.

మూ|| జీవార్కమహిజాః పాపాః| శనైశ్చరబుధౌ శుభౌ|రాజయోగకరస్సాక్షా|దేకఏవాంశుమత్సుతః||౫౮||భవేతాంరాజయోగస్య|కారకౌ ఇందుతత్సుతౌ| కుజసాక్షాన్నహంతాస్యా| న్మారకత్వేనలక్షితః||౫౯|| జీవాదయోనిహంతారో| భవేయుః పాపినో గ్రహాః| శుభాశుభఫలాన్యేవం| జ్ఞాతవ్యానితులాభువః|| * ౬౦

టీక|| జీవార్కమహిజాః| గురుసూర్యకుజులు| పాపాః| పాపులు| శనైశ్చరబుధౌ| శనిబుధులు| శుభౌ|శుభులు| అంశుమత్సుతః| శనైశ్చరుడు| ఏకః| ఏవః| ఒకడే| సాక్షాత్| ప్రత్యక్షముగా

స॥ రాజయోగకరః। రాజయోగమునిచ్చువాఁడు। ఇందుతత్సుతౌ। చంద్రబుధులు। రాజయోగస్య। రాజయోగమున। కారకా। యిచ్చువారు। భవేతాం। అగుదురు। మారకత్వేన। మారకలక్షణముతోఁడను। లక్షితః। కూడుకొన్న। కుజః। అంగారకుఁడు। సాక్షాత్ ప్రత్యక్షముగాను। నహంత। చంపఁడు। పాపినః। పాపులయిన। జీవాదయః। బృహస్పతి మొదలయిన। గ్రహాః। గ్రహములు। నిహంతారః। చంపెడువారు। భవేయుః। అగుదురు। ఏవం। యీప్రకారముగాను। తులాభువః। తులాలగ్నజాతకుని యొక్క। శుభాశుభ ఫలాని। శుభాశుభ ఫలములు। జ్ఞాతవ్యాని। తెలియఁదగినవి॥ ౬౦

వృశ్చికలగ్నమునకు.

మూ॥ బుధశుక్రార్కితనయాః। పాపాస్సురగురుశ్శుభః।
సూర్యచంద్రమసావేవ। భవేతాం యోగకారకౌ। ౬౧॥
జీవో నహంతా సౌమ్యాద్యాః। హంతారో మారకాహ్వ
యాః। తత్తత్ఫలాని విజ్ఞేయా। న్యేవం వృశ్చికజన్మనః॥

టీ॥ బుధశుక్రార్కితనయాః। బుధశుక్రశనైశ్చరులు పాపాః। పాపులు। సురగురుః। బృహస్పతి। శుభః। శుభుఁడు। సూర్యచంద్రమసావేవ। సూర్యచంద్రులే। యోగకారకౌ। యోగమునిచ్చువారు। భవేతాం। అగుదురు। జీవః। గురువు। నహంత। చంపఁడు। మారకాహ్వయాః। మారకలక్షణములుగల। సౌమ్యాద్యాః। బుధుఁడు మొదలయినగ్రహములు। హంతారః। చంపుదురు। ఏవం। యీప్రకారము। వృశ్చికజన్మనః। వృశ్చికలగ్నమునందుబుట్టినవాని యొక్క। తత్తత్ఫలాని। ఆయాశుభాశుభఫలములు। విజ్ఞేయాని। తెలుసుకోఁదగినవి। * * * * * * * ౬౧

ధనుర్లగ్నమునకు.

మూ॥ శుక్రఏవకవిః పాపః। సుభౌ భౌమదివాకరౌ। యోగో భా
స్కరసౌమ్యాభ్యాం। న్యూనం హంతా సుమస్సు ॥౬౨॥

ఘ్నంతిశుక్రాదయఃపాపాః। హంతృలక్షణలక్షితాః॥ జ్ఞాత
వ్యానిఫలాన్యేవం। చాపజస్యమనీషిభిః॥ * * **

టీక॥ కవిః శుక్రుడు - ఏకఏవ - ఒకడే - పాపః - పాపుడు - భౌమది వాకరౌ - కుజసూర్యులు - శుభౌ - శుభులు - భాస్కర సౌమ్యాభ్యాం - సూర్యబుధులచేతను - యోగః యోగము - అంశుమత్సుతః - శని - నహంతా - చంపడు - హంతృలక్షణలక్షితాః - మారకలక్షణముతోఁగూడిన - శుక్రాదయః - శుక్రుడు మొదలయిన - పాపాః - పాపగ్రహములు - ఘ్నంతి - చంపుచున్నారు - ఏవం - యావిధముగాను - చాపజస్య - ధనుర్లగ్నమందుబుట్టినవాని యొక్క - ఫలాని - ఫలములను । మనీషిభిః । పెద్దల చేతను । జ్ఞాతవ్యాని। తెలియదగినవి॥ ౬౪

* మకరలగ్నమునకు. *

మూ॥ కుజజీవేందవఃపాపాః । శుభౌభార్గవచంద్రజౌ
రాజయోగకరస్సాక్షా। దేకఏవభృగోస్సుతః ॥ ౬౫ ॥
చంద్రాత్మజేనసంయుక్తో । విశేషఫల దాయకః । స్వ
యంచైవనహంతాస్యా। న్మందోభౌమాదయఃపరే।
నిహంతారఃపాపినస్తే । మారకత్వేనలక్షితాః । జ్ఞాత
వ్యాఃబుద్ధిరేవం।ఫలానిమృగజన్మనః॥ ౬౬

టీక॥ కుజజీవేందవః । కుజగురుచంద్రులు । పాపాః। పాపులు। భార్గవచంద్రజౌ। శుక్రబుధులు। శుభౌ । శుభులు । భృగోస్సుతః। శుక్రుడుసాక్షాత్ । ప్రత్యక్షముగా। ఏకఏవ । ఒకడే । రాజయోగకరః । రాజయోగమునిచ్చువాడు। మందః । శని । చంద్రాత్మజేన । బుధునితోఁడను। సంయుక్తః । కూడుకొని। స్వయం । తాను। విశేషఫలదాయకః।విశేషఫలమునిచ్చును । నచైవహంతా। చంపడు। పాపినః। పాపులైన। పరే। తక్కిన । భౌమాదయః । అంగారకుడు మొదలైన। తే। ఆగ్రహములు। మారకత్వేన । మారకలక్షణము

తోడవశు| లతీతాః | కూడుకొన్నవారై | నిహంతారః | చంపుదురు ఏవం | యీప్రకారము | మృగజన్మనః | మకరలగ్నజాతకుని యొక్క | ఫలాని ఫలములు | బుధై | పెద్దల చేతను | జ్ఞాతవ్యాని తెలియతగినవి|| * * * * * * * ౬౮

కుంభలగ్నమునకు-

మూ || కుజజీవేందవః పాపాః | ఏకో దైత్య గురుశ్శుభః |
రాజయోగకరాభౌమ | కవీహ్యేకో బృహస్పతిః|| ౬౮||
నహంతా ఘ్నంతి భౌమాద్యాః - మారకత్వే ననిశ్చితః -
జ్ఞాతవ్యాని బుధై రేవం - ఫలాని ఘటజన్మనః || ౬౯ ||

టీక|| కుజజీవేందవః - కుజగురుచంద్రులు - పాపాః - పాపులు. దైత్యగురుః - శుక్రుడు - ఏకః- ఒకడే శుభః- శుభుడు - భౌమకవీ- అంగారకశుక్రులు - రాజయోగకరా - రాజయోగ మునిచ్చేవార్లు- బృహస్పతిః- గురువు- ఏకోహి - ఒకడే - నహంతా-చంపడు మారకత్వేన- మారకలక్షణము చేతను- నిశ్చితాః - నిశ్చయింపబడిన- భౌమాద్యాః - అంగారకాదిగ్రహములుఘ్నంతి - చంపుదురు- ఏవం - యీవిధముగాను- ఘటజన్మనః - కుంభలగ్నజాతకుని యొక్క - ఫలాని - ఫలములు - బుధైః - పెద్దల చేత - జ్ఞాతవ్యాని - తెలియదగినవి || * * * * * * ౬౯

మీనలగ్నమునకు-

మూ|| మందశుక్రాంశుమత్సౌమ్యాః - పాపాః భౌమవిధూశుభౌ - మహీసుతగురూయోగ - కారిణౌనైవభూసుతః || ౭౦ || మారకా మారకా భిఖ్యాః - మందాద్యా ఘ్నంతిపాపినః - ఇత్యూహ్యాన్యాని బుధైస్సమ్య- క్ఫలానిఝషజన్మనః|| * * * * * * * ౭౧

టీక|| మందశుక్రాంశుమత్సౌమ్యాః- శనిశుక్రసూర్యబుధులు- పాపాః- పాపులు- భౌమవిధూ - అంగారకచంద్రులు - శుభౌ-

శుభులు - మహీసుతగురూ- అంగారకగురువులు- యోగకారిణౌ యోగమునిచ్చెవారుభూసుతః- అంగారకుడు- నైవహంతా- చంపడు- పాపినః- పాపులయిన- మారకాధికార్యః - మారకలక్షణముల తోఁగూడిన - మారకాః - మారకులైన మందాద్యాఃశని మొదలయిన గ్రహములు- ఘ్నంతి- చంపుదురు- ఇతి - ఇటని - వృషజన్మనః-మీనలగ్నజాతకుని యొక్క - ఫలాని- ఫలములు - బుధైః - పెద్దలచేతను- సమ్యక్ - లెస్సగాను- ఊహ్యాని - యోచింపదగినవి॥ ౨౧

మూ॥ ఏవంద్వాదశభావానాం- శుభాశుభఫలం విదుః -
తన్వాదిద్వాదశానాంచ - భావానాం యోజయేత్ఫలం॥

టీక ఏవం - ఇటని - ద్వాదశభావానాం - ద్వాదశభావముల యొక్క - శుభాశుభఫలం- శుభాశుభఫలమును - బుధాః । పెద్దలు। విదుః। గుతెఱుంగుదురు । తన్వాదిద్వాదశానాం । లగ్నము మొదలయినపండ్రెండవభావములుగల। భావానాంచ । భావముల యొక్క। ఫలం ఫలమును। యోజయేత్ । కల్పించదగినది॥ ౨౨

మూ॥ పాపాశ్చేన్నీచగ్రహాస్తేషా । ముచ్ఛస్థే సతికిం ఫలం।
యోగాస్తు కిం కరిష్యంతి । స్వదశానామనాగమె ॥ ౨౩ ॥

టీక॥పాపాః।పాపగ్రహములు।నీచగ్రహాః । నీచస్థానమందున్న గ్రహములు।తేషాం। ఆపాపనీచగ్రహములయొక్క।దశానాం।దశల యొక్క।అనాగమె।రాకయున్నపుడు।కింఫలం । యేమిఫలము తేషాం। ఆపాపనీచగ్రహములకు। ఉచ్ఛస్థేసతి । ఉచ్ఛస్థితికలుగుచుండగా। యోగాస్తు। యోగములున్నా। కింకరిష్యంతి। ఏమిచేయుచున్నవి। అనగానీచపాపగ్రహములుచ్ఛనున్నప్పటికిన్ని। యోగము నివ్వవనిభావము॥ * * * * * * * ౨౩

మూ॥ మిత్రశత్రుసమాయోగే । ఫలంమిశ్రంసమంవిదుః
కేంద్రత్రికోణేష్వచ్చేవా। మిత్రగ్రహసమన్వితే॥ ౨౪

టీక॥ మిత్రశత్రుసమాయోగే। మిత్రశత్రులుగూడుచుండ

గా। మిశ్రం। మిశ్రమైన। సమం। సమమైన। ఫలం। ఫలమును। విదుః తెలియతగినది। కేంద్రత్రికోణేషు। కేంద్రత్రికోణములయందు ఉచ్చే। ఉచ్చస్థానమందు। మిత్రగ్రహసమన్వితె। మిత్రగ్రహములతోఁగూడుటయందు. అధికంఫలం- అధికఫలమునిత్తురని। విదుః తెలియదగ్గది॥ * * * * * * * ౭౪

మూ॥ మిత్రరాశిగతేవాపి। మంత్రిణాయదివీక్షితే। మి
త్రయుక్తేబలవతే। రాజతుల్యోభవేన్నరః॥ ౭౫॥

టీక॥ మిత్రరాశిగతే- మిత్రక్షేత్రమందున్నటువంటిన్ని। మిత్రయుక్తె। మిత్రునితోఁగూడుకున్నటువంటిన్ని। బలవతి। బలయుక్తమైనగ్రహముమంత్రిణా। గురువుచేతను। వీక్షితేయది। చూడబడినట్లయితె। నరః। మనుష్యుడు। రాజతుల్యః। రాజుతోఁసమానుడు। భవేత్। అగును॥ * * * * * * ౭౫

మూ॥ శుభపాపాత్మకతయా। నిర్దిష్టైభ్యఃఫలంగ్రహాః।
ప్రదిశంతిశుభాఏవ। స్వదశాసుస్వభుక్తిషు॥ ౭౬

టీక॥ గ్రహాః। గ్రహములు। శుభపాపాత్మకతయా। శుభపాపులౌటచేతను। నిర్దిష్టైభ్యః। నియమములవలనుంచి। స్వదశాసు। తమతమదశలయందున్ను। స్వభుక్తిషు। తమతమభుక్తులయందున్ను। శుభాఏవ। శుభకరులై। ఫలంఫలమును। ప్రదిశంతియిచ్చుచున్నారు॥ * * * * * * * ౭౬

మూ॥ ఫలానిగ్రహచారేణ। సూచయంతిమనీషిణః। కోవ
క్తాతారతమ్యస్య। తమేకంవేధసంవినా॥ ౭౭॥

టీక॥ మనీషిణః। విద్వాంసులు। గ్రహచారేణ। నవగ్రహసంచారముచేతనే। ఫలాని। ఫలములను। సూచయంతి। తెలియజేయుచున్నారు। ఏకం। ఒకడైనా। తంవేధసంవినా। ఆబ్రహ్మనువినాగాను। తారతమ్యస్య। తారతమ్యజ్ఞానమును। కోవక్తా। ఎవడుచెప్పెడివాడు॥ * * * * * * * ౭౭

మూ॥ యజ్ఞనారాయణాభిఖ్యయాయజూకతనూభవా
శ్రీవేంకటేశ్వరార్యేణ। కృతాజాతకచంద్రికా॥ ౭౮ ॥

టీక ॥ యజ్ఞనారాయణాభిఖ్యయాయజూకతనూభవా। యజ్ఞనారాయణాభిఖ్య। యజ్ఞనారాయణుడను పేరుగల। యాయజూక। దీక్షితుని యొక్క। తనూభవా। కుమారుడైన। శ్రీవేంకటేస్వరార్యేణ। సంపద్యుక్తమైన వేంకటేశ్వరపండితుని చేతను। జాతకచంద్రికా। జాతకచంద్రికయనుజ్యోతిశ్శాస్త్రము। కృతా। చేయబడెను॥ * * * * * * * ౭౮

జాతకచంద్రిక - సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

గోపాలరత్నాకరము-వచనము-

శ్లో॥ శ్రీమద్విష్ణుపదారవిందయుగళంధ్యాయేత్సదాహృద్గతం। సంసారార్ణవతారణైకతరణిః పాపాంధకారోరవిః। తన్నామ్నాంవరమూలమంత్రజపితంమాలాంచబధ్వాగళే। జ్యోతిశ్శాస్త్రపదైఃప్రబంధకధితం గోపాలరత్నాకరం॥ * * * * * * * *

(తనుభావము.)

ఏభావమందుగానిశుభగ్రహమువుండినాచూడబడినాఆభావముశుభము। యేభావాధిపతియేభావముమజూచునో ఆభావముశుభమేను యేభావాధిపతియైనను। షష్ఠాష్టమద్వాదశాధిపతు

లతో గాని క్రూరులతో గాని గూడినా చూడబడినా నాయాభావమున కునష్టము। శత్రుక్షేత్ర షష్ఠాష్టమవ్యయస్థిత గ్రహములు బలహీనులు। ఉచ్చమిత్రస్వక్షేత్ర గ్రహములు బలవంతులు। రవికుజ బుధచంద్రగురుశుక్రులలో నెవరైననులగ్నమునుబొందినా చూచినా। లగ్నాధిపతితో కలసినా। చూచినా సౌందర్యవంతుడౌను శనిరాహువులలో నెవరైనను। కలసినంజూచినను నల్లటిశరీరముగలవాడు। సౌందర్యగ్రహములుసంబంధించిరా। శ్యామలదేహి గురుశుక్రులలో నొకరైననులగ్నగతుడైనాచూచినా శ్లేష్మదేహి శనిరాహువులువుంటె వాతదేహి। రవికుజరాహు కేతువులలో నెవరైననులగ్నమునుబొందినను చూచినను పైత్యదేహి శనిగురువులలో నొకరులగ్నగతుడైనను। చూచినను కేతువులగ్నమును బొందినను బ్రహ్మజ్ఞాని। చంద్రబుధశుక్రవులలో నొకరులగ్నగతుడైనను చూచిననుగస్తో గుణముగలవాడు। చంద్రశనులలో నొకరులగ్నమునజూచినాగూడినా స్థూలదేహి। గురురవిబుధులలో నొకడులగ్నగతుడైనా చూచినామధ్యమదేహి। లగ్నాధిపతి కేంద్రకోణోచ్చ మిత్రక్షేత్రములలో నెక్కడనుండినను। కీర్తివంతుడు। లగ్నసప్తమములలో గురుడెక్కడనున్నా దేవాగారతటాకస్థాపనలుసేయును। కీర్తివంతుడున్నగును। గురువు మేషకటకమకరవృశ్చికములలో నెక్కడనుండిననుపూర్వ ఫలమేను। లగ్నాధిపతిశుభయుక్తుడయినను। లగ్నమునుశుభుడు జూచినను। లగ్నమునశుభుడుండినను। లగ్నాధిపతినిశుభుడుజూచినను సౌఖ్యముగలవాడు। లగ్నాధిపతి కేంద్రకోణోచ్చ మిత్రక్షేత్రములలో నెక్కడనుండిననుసౌఖ్యముగలవాడు లగ్నాధిపతి క్రూరశత్రునీచగతుడైనను। షష్ఠాష్టమవ్యయగతుడయినను। లగ్నమందుక్రూరగ్రహముండినను। శరీరసౌఖ్యములేనివాడగును। బుధశనికేతువులునపుంసకులు। వీరిలో నొకరుద్వితీయపంచమసప్త

ములలోనున్నా । వీరిచేజూడబడిననును. ప్రాంసవు డగును । శనిలగ్న
మందున్నా । జూచినా స్త్రీలోలుడు । వాతదుర్బలదేహముగ
లవాడు । కుజుడులగ్నగతుడయినా జూచినా శస్త్రిబాణాగ్నిస్ఫో
టకబాధలుగలవాడు । శనిలగ్నమందుండి అత్రికోణమయి
కుజరాహువులలోనొకరుగూడియుంటేనుపంగువాడవును । చతు
ర్థాష్టమద్వాదశములలోనెక్కడనైననురవిచంద్రకుజులుండి । పా
పుడేగాని । శత్రువేగానిగలసినా జూచినా । చెముటివాడు । కుజ
చంద్రశనిరవులున లుగురుపంచమస్థానమందుండి శుభుడుగూడి
యుంటె । ముక్కు । చెవులుగోతబడును । అష్టమకుజుడయి । రవి
రాహుశనులలోనొకరుగలసినా । ముక్కుకోతబడును । అష్టమకు
జుడయి । శనికలిసినా । చూచినా । రణమందుశిరచ్ఛేదమవును । మ
కరకుంభములుజన్మలగ్నమయి । అక్కడరాహువుండి । సింహము
లోశనివుంటేను । రణమందుశిరచ్ఛేదమవును । సప్తమాష్టముల
లోనెక్కడయినను శనిగురులుకూడియుంటె రక్తకాసరోగముక
లుగును । రవియుంటె । క్షయరోగముకలుగును । లగ్నచతుర్థము
లలోలగ్నాధిపతియెక్కడనున్నా । నవమాధిపతినవములోనుం
డినా । లగ్నకర్మాధిపతులలోనొకరైనను । గురువుతోగాని శు
క్రునితోగానిగలసినా । చూడబడినా । నిరంతరముభాగ్యవంతు
డగును । లగ్నమందు । రవిరాహులుండినను । కొద్దిశిరస్సున్నా । వి
స్తారమయినదేహము । పొడుగాటిపల్లుగలవాడగును । అశ్వ
భయమున్నుకలుగును । తృతీయాధిపతిబుధుడయిలగ్నమునందుం
డికుజునితోగలసినా । చూడబడినా మూత్రద్వారములురెండయి
వుండును । కుజశనులుగూడితె । ఆమూత్రద్వారములరెంటిలో
ను । రాళ్లుపడును । ద్వితీయాధిపతిగురుచంద్రులలోనొకరితో
నైననుగలసితృతీయమందుండి । షష్ఠాష్టమద్వాదశాధిపతులలో
నొకరిచేతచూడబడినా మూగవాడగును । షష్ఠసప్తమాధిపతుల

లోనొకడువ్యయాధిపతితోగలసిశని చేతచూడబడెనామూత్ర
కృఛ్రరోగముగలుగును। కుజశనిరాహువులుషష్ఠమందువుం
డినా। గురురాహువులు లగ్నములోనుండినా। అండరోగముక
లుగును। కుజరాహువులులగ్నములోనుంటేను। దుమార్గుడ
డగును। గురురవిరాహువులుతృతీయస్థులయితె। అండరోగము
కలుగును। తృతీయలగ్నాధిపతులుగూడియుండ గారాహుగూడి
యుండగారాహుగూడినాచూచినా। అవుడలయిబుట్టుదురు। ల
గ్నమునరాహువుండిలగ్నాధిపతి। పాపునితోగూడినసమ మందు
వుండినా। నాలుగుగ్రహములువేరేయొక్కడనైనాకలిశియుం
టేనుకవలవాండ్లయిపుట్టుదురు। సూర్యునితోరాహువైనాకే
తువయినాకలిశి। అష్టమములోనుంటేనునేరము। చేతలగారిగిం
చు। గురు బుధచంద్రులలోనొకడులగ్నాధిపతి యయి వీరిలోనె
వరితోనైనారాహు కేతువులుకలిసియుండిశనిచేతచూడబడెనా
శ్వేతకుష్టుగల వాడు కన్యమిథునములలో బుధుడు వున్న। తే
క। కడమవారినిబుధుడుచూచినా। ఆసనరోగముగలవాడు। ల
గ్నాధిపతికేంద్రకోణోచ్చమిత్రక్షేత్రములయందుగురుశుక్రు
లలోనెవడయినాగూడివుండినాచూడబడియుండినా। నిరంతరం
భాగ్యవంతుడగును। యిటనితనుభావముసమాప్తము.

(ధనభావము.)

లగ్నద్వితీయాధిపతులు చంద్రునితోగలసితృతీయషష్ఠ
మద్వాదశసప్తములలోనెక్కడనున్నా నేత్రములు బోవును।
యీయద్దరుచంద్రునితోగలియకపంచమమందువున్నా। వామ
నేత్రముబోవును।శనితోకూడిపంచమ మందువుంటేను జాత్యం
ధుడవును। శనిద్వాదశమందుంటేనుదక్షిణనేత్రముబోవును। కు
జుడువుంటేను। వామనేత్రముపోను। సూర్యచంద్రులులగ్నద్వి
తీయసప్తమాలలోయెక్కడనయినావుండిశక్షికుజులలోనెవరైనా

చూడబడినట్టయితే నేత్రములు భోవును- అష్టానములో రవిచంద్రు
లుశుభ పాపుల తోగలసి నాచూడబడినా బుద్బుదనేత్రములుగల
వాడు - లగ్నద్వితీయములలో గురువయినా చంద్రుడయినా రవి
యయినా వున్నట్టయితే శ్యావర్ణమైన విశాలనేత్రములు రక్తరేఖ
లలో టినుండును- చతుర్గాలాకారమైన ముఖము గలవాడున్నగును
ద్వితీయాధిపతిచంద్రుని తో జేరితే విశాల నేత్రములుగలవాడు
ద్వితీయాధిపతితో జేరితే రక్తరేఖతో విశాలనేత్రములుగలవా
డు- పాపగ్రహములు ముగ్గురుగలసి షష్టాష్టమ ద్వాదశ ములలో
నుండినట్టయితే గుడ్డివాడగును - కటక ములో శనివుండి శత్రుగ్ర
హముచేత చూడబడినా కూడబడినా అంధుడౌను - మకరమున రవిశ
త్రుగ్రహ ములతో గూడియుండి చంద్రునితో గూడినా చూడబడి
నా అంధుడవును- త్రికోణలగ్నములయందెక్కడరాహువుండి
నను చోరుడగును- దశమాధిపతిషష్టాష్టమ ద్వాదశములలో నెక్క
డనుండినను చోరమూలార్ధనప్రాప్తికలుగును - ఆఅష్టమలాభాధి
పతుల లోనొక డుశత్రుక్షేత్రగతుడయినాని చుడయి నాచోర
మూలార్ధప్రాప్తియగును - ద్వితీయాధిపతి స్వక్షేత్రోచ్చ- అ
ష్టమ కేంద్రకోణ ములలోనుండినశుభగ్రహము చే చూడబడినా
కూడబడినా- నేత్రసౌఖ్యమున్ను ధనవృద్ధిన్ని - మృదువాక్యతాను
న్న విద్యయున్ను సుఖమున్ను గలవాడు - ద్వితీయాధిపతిపాపసం
బంధమయినాచూడబడినా శత్రునీచ షష్టాష్టమద్వాదశములలో
నుంటేను పూర్వము వక్కాణించబడిన ఫలముల విపర్యాసము
గా జరుగును - ధనాధిపతి తుంగ కేంద్రము లలో నుంటె నే కకళ
త్రముల గవాడు ధనవనమాధిపతులలోనొకరు యెన్నిగ్రహము
లతో గలసియుంటె అన్నికళత్రములు గలుగునని భావము - రవికుజ
క్షేత్రములు జన్మలగ్నమయి శనియుండి శత్రుపాపులతో గలసియుం
టేను కతఋరియగును భుజచ్ఛేద మున్నగును కుజ కేతువులు లగ్న

మునం దుండిశత్రుగ్రహములతో గూడబడితేను-కర్తరియై నాగును హస్తచ్ఛేదమున్నగును-ధనాధిపతిచంద్రునితో గలసిఉచ్చ కేంద్రములలో నుంటే ను వెండిపాత్రయందు భుజించును-ధనాధిపతి గురువుతో గలసిఉచ్చ కేంద్రములలోనుంటేను బంగారుపాత్రలో భుజించును-శుక్రుడుగూడియుంటేను రజితపాత్రయందుభుజించును-ధనాధిపతితుంగకేంద్రకోణమిత్రక్షేత్రములలోనుంటేను సౌఖ్యముగలవాడున్ను స్వల్పాహారముగలవాడున్నగును-ధనాధిపతినీచశత్రుకర్మారషష్టాష్టమ ద్వాదశములలో నున్నా రాహుకేతువులలో నొకరుకలసి నాబహుభోజనప్రియు డగును-ధనస్థానములో శుభుడుండి నీశుభుడిచె జూడబడినట్టయితేను విశేషధన ముకలుగును- లగ్నధనలాభాధిపతులుపాపయుక్తము లేక కేంద్రకోణములలోనుంటేను ధనవంతుడగును - ధనాధిపతి యయినా - సప్తమాధిపతియయినా- శుభక్షేత్రమందుండిశుభునితో గలసినాచూడబడినా జీవమానకళత్రములురెండుకలుగును - ధనపంచమాధిపతులుకలసికశత్రుక్షేత్రములలోనుండిరాహువుచేతగలసినా జూడబడినా - మ్లేచమూలకమయిన ధనముగలుగును- ధనాధిపతి - బుధునితో గలసి కేతువుచెగూడబడినా చూడబడినా - హేమరత్నాదిలాభముకలుగును - యిటనిధనభావముసంపూర్ణము॥

(తృతీయభావము-)

తృతీయాధిపతిద్వితీయషష్టసప్తమద్వాదశశత్రునీచరాసులయందుంటేను(భ్రా)తృనాశనమగును - కుజుడు పాపునితోగలసినాచూచినను(భ్రా)తృనాశనము - తృతీయాధిపతిలాభగతుడయితే(భ్రా)తృనాశనము- తృతీయములోక్రూరగ్రహంబులుండినను(భ్రా)తృనాశనము -లగ్నతృతీయాధిపతులలోనెవరయినను బలుతయి - (కూ)రునితో గలసినపుడు - సాపత్న్య(భ్రా)తృవుకలుగను - కుజుడుచంద్రునితోగలసితేను సాపత్న్య మాత్రుస ను

త్తానముకలుగును - లాభాధిపతితృతీయమందువుంటే ఆదేఫల
ము- తృతీయములో క్రూరులువున్నా ఆదేఫలము - తృతీయాధిప
తిలాభములోవుంటేనుఆదేఫలము - ఆతృతీయాధిపతి కేంద్రకో
ణోచ్చమిత్రస్థానములయందుండేను(భ్రా)తృవృద్ధియగును - తృ
తీయాధిపతితోబుధుడుకలిసినాచూచినాఆదేఫలము - తృతీయా
ధిపతిఉచ్చుడయితృతీయమందున్నాభాగ్యాధిపతియయినారా
జ్యాధిపతియయినను గలసినాచూచినా(భ్రా)తృవులుభాగ్యవం
తులవుదురు - తృతీయమందు రవికుజరాహుకేతువులలోనొక
డుండినను శౌర్యముగలవాడు - చంద్రశుక్రబుధులలోనొక
డుండినను- భయస్తుడున్ను బుద్ధుడున్నగును- శనిగురువులలోనొ
డుండినను - ఉదారకీర్తిగల వాడు - తృతీయాధిపతికుజునితోగూ
డితే - రాజమూలకముగాధనముగలుగును - వారిద్దరుయేయంశ
యందుగానికూడితేరాజమూలకముగా ధనముకలుగును - గురు
రవిరాహువులుముగ్గురున్ను తృతీయమందువుంటేనుఅంతరో
గముకలుగును - తృతీయస్థానమునందుపురుషగ్రహమువున్నా
జూచినావెంబడిగాపురుషుడుజన్మించును- స్త్రీగ్రహములువున్నా
జూచినావెంబడిగా స్త్రీజననముకలుగును- తృతీయాధిపతిషష్ఠా
మద్వాదశాధిపతులతోగలసినా అందువుండినాధైర్యహీనుడు
యిటని(భ్రా)తృభావముసంపూర్ణము॥

(మాతృభావము.)

సప్తమాధిపతికేంద్రకోణములలోనుండినా-శుక్రునితోగలసి
నా - వాహనాధిపతినవమమును బొందినా వాహన
మంతుండు - సప్తమాధిపతితో నవమదశమాధిపతులలో
నొకడుగూడియుంటేను వాహనవంతుండు - చతుర్థమందు
గురుశుక్రులలోనొకరుయున్నా వాహనవంతుడు- చతుర్థాధి
పతితో - నవమదశమాధిపతులలోనొకడుగూడితేనువాహనవం

తుడు- లగ్నాధిపతివాహనస్థానమందుండినా - వాహనస్థానాధిపతిలగ్నమందుండినా జూచినా వాహనవంతుండు- సప్తమమందు గురుశుక్రచంద్రులలోనొకరుండినా - గజాశ్వాందోళనాది భాగ్యవంతుడు- వాహనాధిపతిభాగ్యమందుండినను-ఉచ్చయందుండినను - ద్వితీయాధిపతితో గలసినను వాహనప్రాప్తికిసందియంబులేదు- చంద్రునితోశుక్రుడుగూడితేను వాహనముకలుగును- శుక్రునికిచంద్రుడుమూడింటనుండినను-చంద్రునికిశుక్రుడుమూడింటనుండిననుఆందోళికముసిద్ధించును చతుర్థాధిపతితో గురుశుక్రులలోనొకరుగూడినా వాహనప్రాప్తియగును - ద్వితీయాధిపతితో చతుర్థనవమాధిపతులలోనొకరుగలసినా వాహనప్రాప్తికలుగును - తృతీయమందుగాని - చతుర్థమందుగాని చంద్రుడుండిశుభునితో గలసినాచూడబడినా - అశ్వారోహణముగలుగును- చంద్రుడుచ్చుడయినవమాధిపతితో గూడితేను - అశ్వారోహణప్రాప్తియగును - వాహనాధిపతినీచుడయికేంద్రకోణలాభములలోనుండినట్లుయునను నిత్యవాహనసంచారి - గురుడుచతుర్థస్థానమందున్నాజూచినా - క్షేత్రములుకలుగును- భాగ్యరాజ్యాధిపతులలోనొకరైననుచతుర్థమునందుండినా చూచినా- బహుక్షేత్రములుకలుగును - మాతృస్థానాధిపతితో క్రూరగ్రహములుకలిసినా క్రూరులుదశమమందుండినా - మాతృస్థానమందుపాపులుండినను-పాపగ్రహదశలలోగాని- మాతృకారకునిదశలోగాని- మాతృనష్టముకలుగును - మాతృకారకునితో గలసినగ్రహదశలోనిసప్తమాధిపతిదశలోగాని - మాతృనష్టమవును - చతుర్థసప్తమాధిపతులలోనొకరైనను షష్టాష్టమద్వాదశశత్రుస్థానములలోనుండి పాపునితోగూడిననుగలిసినను మాతృక్షయరోగముకలుగును - నవమాధిపతిశుభునితోగలసిన నవమస్థానమందుండెను వాహనయోగముసిద్ధించును - అష్టమాధి

పతిబుధునితో కూడితేను సాపత్న్యమాతలు గుదురు| భుజాదులా భాధిపతిఅయివుండి చంద్రుని చేతచూడబడితే ను సాపత్న్యమాతకలుగును| భుజాదులాభాధిపతియు చంద్రునితో గలసి శనిరాహువుల చేత జూడబడితే సామాన్యజారస్త్రీఅవును| వాహనలాభాధిపతులుగలసి లాభస్థితులయితే వాహనయోగము కలుగును| చతుర్థాధిపతిగురువయి శుభక్షేత్రమునందుంటేనుబంధువృద్ధియవును చతుర్థాధిపతిపాపునితోగలసిఅనిష్టస్థానమందుంటేనుమందబుద్ధిగలవాడవును| యిటనిమాతృభావము సమాప్తము|| * * * * * * * * *

పంచమభావము

ద్వితీయపంచమ సప్తమాధిపతులలో నొకడైనను షష్ఠాష్టమద్వాదశస్థానములలోనుండియుభయపార్శ్వములయందు శత్రుగ్రహములుంటేనుగొడ్డువాడౌను| పంచమాధిపతిషష్ఠాష్టమములోగాని శత్రునీచరాసులలోనుండినను పుత్రహీనమవును| నవమమందుకూరగ్రహములున్నా పుత్రహీనము| పంచమాధిపతి పాపయుక్తుడయితేను పిండములుజారిపోవును పంచమనవమాధిపతులు పరస్పరదృష్టివంతులయితేను గొడ్డువాడవును| పుత్రస్థానమున శనియుంటేసంతానముకలిగిపోవును|అయిదింటరవియుంటేనొకకొమార్తుడుకలుగును| బుధుడుంటె| యిద్దరుకొమార్లుదుర్మార్గులయిపుట్టుదురు| గురువుంటేసుగుణమైన వార్లుగల్గుదురు| రాహువుంటె అన్యవీర్య సంతానముకలుగును| తనవీర్యమునష్టమవునని తాత్పర్యము| కేతువుంటె స్త్రీసంతానవృద్ధి| పంచమాధిపతిపురుషగ్రహమయితే ప్రథమమందుపుత్రజననము| పంచమాధిపతిశుక్రచంద్రశనిరాహువులలో నెవరితోగలసినా స్త్రీసంతానముకలుగును|బుధయుక్తమయితే కొమారులు కొమార్తెలుకలుగుదురు|పంచమమందు బుధుడున్నా మారిన్నాకొమా

లుగాకొమార్తెలుకలుగుదురు। గురువునవమమందున్నా మూ
నాబహుమందికొమార్తెలుకలుదురు।పంచమాధిపతితోగలసినా
టకతులాన్వృషభములలోవున్నా ప్రధమ మందుఆడశిశువుకలుగ
నుపంచమాధిపతిపురుష క్షేత్రపురుషగ్రహయుక్తమయి నాశే
చూడబడినాపురుషసంతానముకలుగునుగురుదులగ్నా పంచమా
లోనెక్కడనున్నాపుత్రజననముపంచమాధిపతిలగ్నాధిపతికలి
పంచమంలోవున్నా।చంద్రుడుకలిసినాచూచినానొకకొమారుడు
కలుగును। వారిద్దరిలోబుధుడుకలిసినాయిద్దరు కొమాళ్లుకలుగ
దురు। వారిద్దరిలోశుక్రుడుకలిసినాచూచినా ఆడశిశువులు కల
గుదురు। గురువుకలిసినాచూచినాకొమారులుకొమార్తెలుకల
గుదురు। కేతువుకలిసినాచూచినా।ఆడశిశువులుకలుగుదురు।పంచ
మాధిపతింకేంద్రకోణమిత్రక్షేత్రములలోనుండిశుభునిచేజూడబ
డినాకూడబడివాసంతానవృద్ధియవును। నవమమందుశుభుడుంటె
సంతానవృద్ధియవును। నవమమందుశుభుండుంటెుస్ఫోటకభయము
రాహువుంటె దేశాంతరసంచారిశనివుంటెవాతరోగిరవిచంద్రు
లలొనొకరైనా।పంచమములోనున్నాలాభస్థానంలోవున్నాబం
ధకమవును। లగ్నపంచమాధిపతులలొనొకరినిశత్రుగ్రహముచూ
స్తె।బంధవుడగును।పంచమసప్తమములలోక్రూరగ్రహమున్నా
పంచమనవమాధి పతులలో నొకరైన ను శత్రుగ్రహ ముతో చేరి
యుండినసుక్రూరగ్రహదాసులయందుండినను-గుండెనొప్పి-శూ
లనొప్పి - కడుపునొప్పి కల్గునుయిటనిపంచమభావముసమాప్తము

(షష్టమభావము-)

షష్టమమందుశని రాహువులలో నొక రున్నా అండరోగ
ముకలుగును - కుజరాహువులలోనెవరైనను సప్తమమందుంటె
భార్యకు - కుసుమరోగముకలును- షష్టసప్తమాధిపతులలోనెవరి
తోగాని కేతుకలిశినాచూచినారక్తకాసరోగముసిద్ధించును - ష

షష్ఠమములో శుభులుండె శత్రునాశము షష్ఠాధిపతిషష్ఠస్థానము
నుచూచినను గూడినను- శత్రునాశనమౌను షష్ఠస్థానము నుక్రూ
రులుచూచినా గూడినా శత్రువృద్ధియౌను షష్ఠమమందు రాహు
వుండె సర్పగండమున్ను గుహ్యరోగమున్ను కల్గును- శనివుండె
చోరభయమున్ను - శత్రుభయమున్ను- జ్వరగండమున్ను కల్గు
ను- కుజుడుండె- గ్రంధిరోగము- చంద్రుడుండె జలగండము-గు
రువుండె దీర్ఘరోగి బుధుడుండె - పైత్యరోగి శుక్రుడుండె
భార్యకువ్యాధి - షష్ఠాధిపతి ఉచ్ఛుడయితే అక్కడ రవియున్నా
బహుజ్ఞాతులుకలవాడు - షష్ఠనవమాధిపతుల లోనెవరైనను రా
హు కేతువులతో కూడితేను నీచ స్త్రీసంగమముకల్గును - అయిద్దరి
తో శనికలిస్తేను శూద్ర స్త్రీసంగమము- బుధుడు కూడితేను వైశ్య
స్త్రీసంగమము- గురుశుక్రులుచేరితేను బ్రాహ్మణ స్త్రీసంగమ
ము - రవిసంబంధమయితేను క్షత్రియ స్త్రీసంగమముగురురా
హువులుకలిసిన సప్తమమందుండెను- చండాల స్త్రీసంగమము-
అనగా శూద్రజాతి కేవలండాలసంగమముగాని। బ్రహ్మక్ష
త్రియ వైశ్యులకులములయితే। ఋతువైన త్రిరాత్రము లోనె సం
గమముకలుగునని భావము। షష్ఠాధిపతి పాపయుక్తుడయి నవమమం
దుండె । నిరంతరము స్వల్పభాగ్యవంతుడున్ను ।. శత్రుబాధగల
వాడున్ను । షష్ఠసప్తమాధిపతులలోనెవరితోనైననువ్యయాధిప
తిచూచినా గూడినా మూత్రకృచ్ఛ్రరోగముగలవాడు । షష్ఠస్థాన
మునకుజశనిరాహువులుండె అండరోగము కలుగును। గురురా
హువులులగ్నములో వున్నా అండరోగము । షష్ఠాధిపతి సప్తమం
లో వుండి శుభదృష్టికలిగితే స్ఫోటకభయముకలుగును। రాహు
వుండె। అంగవికారమౌను। కేతువుండె కుష్ఠురోగము । యిటని

షష్ఠమభావముసమాప్తము॥ * * * * * *

గోపాలరత్నాకరము.

(కళత్రభావమారంభము.)

సప్తమమందు శుభగ్రహములలో నొకరున్నా జాతిభ్రష్టుడు। అశుభగ్రహములను గురుచంద్రులలో నొకరైనను చూచినట్టయితే ఆచారనిష్ఠ గలవాడు। సప్తమాధిపతి బుధునితో కూడి రాహుదృష్టి కలిగి శత్రుడు కలిసితే ఏమాదితే కళత్రము చెడిపోవును। సప్తమమున గురుచంద్రులలో నొకరుండినను సుందరమయిన భార్య కలుగును। అన్యస్త్రీ పరజాతుడున్నా గును। శని వుంటె। కురూపము గల భార్య కలుగును. పరస్త్రీయందాసక్తి గలవాడు। రవిబుధులలో నొకరున్న కళత్రమందు విశ్వాసము లేక। అన్యస్త్రీయందాసక్తి గలవాడు। శుక్రబుధులలో నొకరున్నా బహుకాముగా నుండును। సప్తమాధిపతి గురునితో గూడితె ద్వికళత్రయోగము। పంచమాధిపతితో కలిసితే ద్వికళత్రయోగము న్నా కలుగును। శనిరాహువులలో నొకరు కలిసిన రెండు మూడు కళత్రములు కలుగును। అందు ప్రథమకళత్రమునకు సంతానము కలిగిన ద్వితీయకళత్రమునకు సంతానము నశించును ద్విస్వభావములో శుక్రుడుండి శుభగ్రహువులు గూడితే మూడు కళత్రములు కలుగును శుక్రుడు స్థిరరాశిలో వుండి రవిబుధులలో నొకరుండిన। చూచిన ద్వికళత్రమౌను। ప్రథమకళత్రమునకు సంతానము నష్టమౌను ద్వితీయకళత్రమునకు కొద్దిసంతానము కలుగును। శుక్రుడు స్థిరరాశియందుండి కేతుదృష్టి కలిగితేను కళత్రమునకు సంతానము నశించును। శుక్రుని గురుడు చూస్తేను ద్వికళత్రయోగము। ప్రథమకళత్రమునకు ముగ్గురు సంతానమున్నా। ద్వితీయకళత్రమునకు యిద్దరు సంతానమున్నా కలుగును। సప్తమాధిపతి షష్ఠాష్టమద్వాదశములలో నున్నా ద్వికళత్రయోగము। సప్తమమందు క్రూరగ్రహమున్న క్రూరగ్రహదృష్టి కలిగిన క్రూరక్షేత్రములకు తెగియయి న కళత్ర [illegible] సంగతమయినా సప్తమాధిపతి క్రమము

లో వుండి పాపులతో కలిసినా లగ్నాధిపతి ద్వాదశే మందున్నా నవమాధిపతి హీనుడయినా పకాదస్థానమందు రాహువున్నా సప్తమద్వితీయ చతుర్థాష్టమద్వాదశములలో కుజుడెక్కడున్నా శుక్రుడు చరములలో వుండి పాపులతో కలసినా చూడబడినా శుక్రగురులేక రాశిగతులయినా। యీ యోగములకు ద్వికళత్రము జరుగును। సప్తమాధిపతి లగ్నమందుంటేను దీర్ఘాయుస్సున్ను। స్థూలదేహమున్ను। శ్యామలవర్ణమున్ను గలిగిన యేకకళత్రము సిద్ధించును। సప్తమాధిపతి ఉచ్ఛుడయి సప్తములో శుభుడుండి వీరితో శుక్రుడు గూడినా చూచినా అనేక కళత్రములు గలవాడు। సప్తమమందు శుక్ర శని రాహువులలో నొకడుండిన సుభగ చుంబనాధికారి। ధనసప్తమాధిపతులలో నొకరు యెందరితో గూడితే అన్నికళత్రములు కలుగును। ధనసప్తమాధిపతులలో నొకరు బలహీనులయినా పాపునితో కలసినా చూడబడినా ద్వికళత్రమేను। నాలగవస్థానము నవకగ్రహము వున్నా। సప్తమాధిపతి రాహువుతో గూడినా। సప్తమము పాపుడు చూచినా। ద్వితీయ సప్తమదశమాధిపతులు కలసివుండినా। జారుడగును। లగ్న సప్తమాధిపతులలో నొకరైనను పాపులతో గలసినా జూడబడినా దుర్మార్గుడున్ను। జారుడున్నగును। సప్తమాధిపతి కుజక్షేత్రములలో నుండి శనికుజులచే గూడబడినా చూడబడినా కళత్రము జారస్త్రీయగును। సప్తమాధిపతి పాపయుక్తము యిష్ట స్థానములో నున్నా కుజదృష్టి కలిగినా కళత్రము జారస్త్రీయగును। కుజక్షేత్రములలో శుక్రుడున్నా। శుక్రక్షేత్రములలో కుజుడున్నా కళత్రము వేశ్య అయివుండును। నీచక్షేత్రమందు కుజశుక్రులిద్దరుండగా వారితో శని కలిసినా జూచినా కళత్రము వేశ్య అగును। సప్తమములో రాహువుంటేను వెషవాసంగము కలుగును। కుజుడుంటే। ద్వారబాహ్యమందు దాసీసంగము కలుగును। శనివుంటే. వెషవదాసీలతో నిల్లస

మీపమందుసంగమముజరుగును। లగ్నాష్టమాధిపతు లిద్దరునుశని కుజక్షేత్రములలోనుంటే నుస్వజాతిపర స్త్రీసంగమము। శుక్ర రాహులిద్దరుగూడియుంటేరజక స్త్రీసంగమముశుక్రబుధులుకూ డితే వేశ్యా స్త్రీసంగమముశుక్రగురు లుకూడితేవిప్ర స్త్రీసంగమ ము। కుజుడుచేరితేరజక స్త్రీసంగమము। శుక్రక్షేత్రములోకుజ రాహులిద్దరునువుంటెవెధవ స్త్రీసంగమము। సప్తమములోరవి యుంటెతిలఘాతకునిరాలితోసంగమముకలుగును। చంద్రుడుం టేనుస్థూలదేహి। అయినాపర స్త్రీసంగమము। గురుశుక్రులిద్ద రునురాహువుతోగూడితే బ్రాహ్మణవెధవ స్త్రీసంగమము। శు క్రక్షేత్రమందైనను। సప్తమస్థానమందైనను। బుధుడుంటే। గ ర్భిణీ స్త్రీసంగమము। దశమాధిపతిరాహుయుక్తుడయితే। భగ చుంబనముచేసును। కుజక్షేత్రములోనుండినను। శుక్రక్షేత్రము లోశనివుండినను। శుక్రునితోశనిగలసినను। భగచుంబనముచేసు ను। సప్తమాధిపతిరాహుయుక్తుడయితే। గొప్పకుచములుప్రేంబ డినభార్యకలుగును- కేతుయుక్తుడయితేస్వల్పస్తనములుగలది। బు ధుడుగూడితే। సమస్తనములుగలదిరవిశనులలోనొకరుగలసినాస మస్తనములుగలది। సప్తమాధిపతిశుభుడయినను। శుభునితోగల సినను జూడబడినను కఠినమయినగొప్పకుచములుగలది। కుజయు క్తమయితేను। దక్షిణకుచముగొప్పదైయుండును। సప్తమాధిపతి కటకవృషభతులామీనములలోనెక్కడనైననుయుండిచంద్రశుక్రు లలోనొకరిచేతనైనా చూడబడితే। దీర్ఘభగమున్నురోమాఢ్య కమున్నుగలది। సప్తమాధిపతియూరాసులలోనే వుండిఆపాపుల తోగూడినాచూడబడినా। అధేపలము। సప్తమాధిపతి। మేషవృ శ్చికసింహమకరకుంభరాసులలోవుండిపాపగ్రహములుకలసినా చూచినాస్వల్పరోమములున్ను। స్వల్పభగమున్ను దుర్గంధ మున్నుగలది। సప్తమాధిపతిమిథునకన్యాధనుస్సులయందుండికు

భ పాపులతోఁగూడినాచూడబడినా। కూర్మపృష్ఠంవంటిభగముగల ది। సప్తమమందొక పాపుడుం టేనుమాతృదుక్షీరములేక। అన్య స్త్రీస్తన్యపానమువలనజీవించునుసప్తమాధిపతిశుక్రక్షేత్రము లయందున్నాశుక్రునితోఁగలసినాచూడబడినాప్రబలమయినరతిగలవాడు। సప్తమాధిపతినిగురుడుచూస్తేమధ్యమరతి। రవిచంద్రులలోనొకరుగలసినామధ్యమరతి। శనిగూడితేను। స్వల్పరతిగలవాడు। సప్తమాధిపతిరాహువుగాని కేతువుగాని గూడితే హీనరతిగలవాడు। సప్తమమందుకూ్రరులుంటేమాంసభోజనప్రియుడు। సప్తమాధిపతియేయింటిలోనుండినను। ఆయింటివా సప్తమాధిపతినిచూచినా। సప్తమాధిపతిశుభగ్రహములోఁగలసినా।శుద్ధక్షీరప్రియుడౌను।యిటనికళత్రభావముసంపూర్ణము

(ఆయుర్భావము.)

జననాదిముప్పదిరెండుసంవత్సరములుజన్మించే పురుషుడుఅల్పాయుస్సుగలవాడు। అరువదిసంవత్సరములవరకుజన్మించేపురుషుడుమధ్యమాయుస్సు గలవాడు। అరువదిసంవత్సరముల మీదట నూట యిరువది సంవత్సర ముల వరకు జన్మించే పురుషుడుపూర్ణాయుస్సుగలవాడు అందుమీదజన్మించేపురుషుడుబహుకాల జీవియనిన్ని। విపరీతాయుర్దాయముగల వాడనిన్ని చెప్పబడును। లగ్నాధిపతికి। రవితాత్కాలికశత్రువైతె నల్పాయుస్సు గలవాడు। లగ్నాధిపతికి। రవిమిత్రుడయితె। మధ్యమాయుస్సు సముడయియున్నను మధ్యమాయుస్సు గలవాడు। మిత్రుడయితెపూర్ణాయుస్సుగలవాడు। కూ్రరుడయినవష్టమైకాదశములయందుంటెపూర్ణాయుః। లగ్నాధిపతిస్వక్షేత్ర కేంద్రముల యందుంటెపూర్ణాయుః। అష్టమమందుశుభుడుండినా। అష్టమాధిపతిఉచ్చుడయినా।అష్టమాధిపతియష్టమమందుండినా।తృతీయ షష్టాష్టమలాభములలోశుభులువుండినా।చూచినా।దీర్ఘాయ్యు

తృతీయాష్టమాధిపతులిద్దరును కేంద్రస్థితులయితే|మధ్యమా యుః| తృతీయాధిపతి ఉచ్ఛుడయినను మధ్యాయుః| అష్టమాధిపతి షష్టాష్టమ ద్వాదశ ములలో నుండి షష్టాధిపతి యాయష్టమమం దుండినా| ద్వాదశాధిపతియష్టమమందుండినా| పూర్ణాయుః | గు రుశుక బుధులు కేంద్ర కోణములలోనుండి నాలగ్నాధిపతి కేంద్ర ములలోనుండి | గురుశుక్రులచేగూడబడినా చూడబడినాలగ్నాది కేంద్రములయందు శుభులుండినా చూచినా-అష్టమాధిపతిశుభుల తోగలసిశుభ క్షేత్రమందుగాని కేంద్ర కోణములయందుగాని వుం డినను |పూర్ణాయుఃశనిఉచ్ఛమిత్రస్వక్షేత్రములలోనుండినను గు రుశుక్రులిద్దరు కేంద్రకోణములయందుండినను లగ్నదశమాష్టమా ధిపతులును|శనియునునీనలుగురును కేంద్ర కోణములయందుండిన నుపూర్ణాయుః | గురుశుక్రబుధులుద్వితీయతృతీయలాభము లయందుండిననుధ్యాయుఃగురుశుక్రులలోనొకరు కేంద్రస్థితుడ యితే | యాబదిసంవత్సరములుజీవించును | అయిద్దరునువుంటె నూరుసంవత్సరములుజీవించును| లగ్నాష్టమాధిపతులునీచులయి నాదుర్బలులనా| అల్పాయుః| లగ్నాష్టమాధిపతులుసమక్షేత్ర మందువుంటె | మధ్యమాయుః| ధర్మకర్మాధిపతిలిద్దరులగ్నమం దుంటెపూర్ణాయుః| నవమపంచమాధిపతులిద్దరునగూడియుం డిగురువుచేగూడబడినా చూడబడినా నూరుసంవత్సరములుజీవిం చును | చంద్రుడుచ్ఛమిత్ర కోణములలో నుండిగురు శుక్రులలో నొకరిచే జూడబడినా కూడబడినా పూర్ణాయుః | గురుశుక్రల గ్నాధిపతులలోనొకరుఉచ్ఛనుబొందిశుభులతో గూడినా చూడ బడినాపూర్ణాయుః| లగ్నపంచమసప్తమదశమస్థానములోలగ్నా ధిపతిగానిదశమాధిపతిగాని గూడియుండి వీరిని పంచమాధిపతిచూ చినట్లయితెపూర్ణాయుః | లగ్నాధిపతిచంద్ర సంబంధమయిశుభ గ్రహవీక్షణముకలిగితేపూర్ణాయుః | అష్టమాధిపతిబలవంతుడ

యిగురువులోగాని నవమాధిపతిలోగాని యుక్తమయినా చూడబడినాపూర్ణాయుః। లగ్నమందు గురువుండిదశమాధిపతితోగూడినా చూడబడినాపూర్ణాయుః। లగ్ననవమాధిపతులుకూడితేమధ్యమాయుః। పంచమాధిపతిగురుడు చూచినా దశమాధిపతిఉచ్ఛుడయికేంద్రస్థితుడయినా। క్రూరులునవమదశమములోవుండినా। దశమాధిపతిఉచ్ఛుడయికేంద్రమునుపొంది పంచమాధిపతిసంబంధముగలిగినను। శనిలాభమందున్నా।మిత్రక్షేత్రమందుండినను। అష్టమాధిపతికేంద్రమందుండినను। శనినవమక్షేత్రమందుండిగురువుచేచూడబడినను। లగ్నము సద్వితీయతృతీయాష్టమాధిపతులుండినవమాధిపతిచేచూడబడినా। లగ్నాధిపతిభాగ్యములోనున్న పంచమాధిపతిలగ్నములోనుండినా। చంద్రుడుబలవంతుడయివుండగారాజ్యాధిపతిపంచమమందుపంచమాధిపతిభాగ్యమందువుంటేమధ్యాయుస్సుగలవాడు। లగ్ననవమాధిపతులుగలిసిగురువుచేత చూడబడితే పూర్ణాయుస్సుగలవాడు। లగ్నమందుద్వాదశాష్టమాధిపతులు వుంటేనల్పాయుస్సుగలవాడు।అష్టమస్థానమందుతృతీయాధిపతివుండి పాపదృష్టిగలిగితేఅల్పాయుః। లగ్నాధిపతికలిసిగురుదృష్టి లేకుంటె। అల్పాయుః। లగ్నాధిపతియష్టమమందున్నా।ద్వాదశమందున్నాఅల్పాయుః। చంద్రుడుషష్టాష్టమద్వాదశములనున్నా। చతుర్థపంచమాధిపతులుక్రూరగ్రహసంబంధమయి దశమస్థానమందుండినా। అల్పాయుః। లగ్నాధిపతిబలహీనుడయి,గురువుకేంద్రకోణములలోవుంటేమధ్యాయుః।చతుర్థాష్టమములయందు శుభగ్రహములువుండిగురుదృష్టివుంటెపూర్ణాయుః। క్రూరగ్రహములుఅష్టమద్వాదశములలోనుంటేనల్పాయుః। శని। అష్టమాధిపతితోగూడిపాపగ్రహయుక్తమయినాచూడబడినాయల్పాయుస్సుగలవాడు। లగ్నాధిపతిబలహీనుడయివుండిచతుర్థమందు

పాపులుండి శుభులదృష్టిలేకుంటే | అల్పాయుః | శుభులుషష్టాం మునుపొందినా | అల్పాయుః లగ్నాష్టమాధిపతులుబలహీనులయితే | అల్పాయుః | పాపగ్రహములులగ్నసప్తమములయందుండి లగ్నాధిపతిబలహీనుడయితే | అల్పాయుః | గురుడుకేంద్రమున పొందినను | ఉచ్ఛుడయిషష్టాష్టమద్వాదశములలోనుంటే చిరయుస్సుగలవాడు | లగ్నాధిపతిబలవంతుడయికేంద్రమందుంటే చిరాయుస్సుగలవాడు | గురుశుక్రబుధులుకేంద్రకోణములయదుండినను | కేంద్రకోణములయందు బుధశుక్రగురులుండిననుగరుడు బలవంతుడయిలగ్నమందుండిననుచిరాయుస్సుగలవాడు రాహువృషభసింహవృశ్చికకటకమకరమేషములలోవుంటే నితరగ్రహదోషములుపోగొట్టిశుభమునిచ్చును | గురుశుక్రులలోనెవరైనను కేంద్రమందుంటేనుచంద్రుడుమొదలయినగ్రహములవల్ల వచ్చినదోషములనుపోగొట్టును | చంద్రుడరిష్టస్థానమందుండిగురుడు చూచినట్లయితేచంద్రారిష్టదోషమునుపోగొట్టును | చంద్రుడరిష్టస్థానమందుండినపుడుశుక్లపక్షమయిరాత్రిజననమయితేచంద్రారిష్టదోషములేదు | శనిలగ్నాధిపతితోనయినా అష్టమాధిపతితోనయినా సంబంధమయితేపూర్ణాయుస్సుగలవాడు | నవమదశమోచ్ఛములలోనుంటె పూర్ణ భాగ్యవంతుడు | లగ్నచతు

పంచమసప్తమద్వితీయమిత్రస్థానములలోవుండినపుడుఅర్థఫల
ముయిచ్చును। అతనేయేకాదశతృతీయషష్ఠాష్టమబాధ్యేశముల
లోవుండేస్వల్పఫలముయిచ్చును।అతనిదశవచ్చినపుడు।ద్వితీయ
ద్వాదశాధిపతులెవరితోచేర్చుదురోవారిఫలముయిత్తురు। యేస్థా
నమందువుందురోవారియొక్కఫలమున్నుయిత్తురు॥

✻ నిర్దిష్టగ్రహనిర్ణయము ✻

మేషమునకుచంద్రకుజులు। వృషభమునకుశుక్రుడు। మిధున
మునకుబుధుడు।కటకమునకుచంద్రుడు। సింహమునకురవి। కన్య
కుశని। తులకు। శుక్రకుజులు। వృశ్చికమునకుశని। ధనువుకుచంద్ర
గురులు। మకరమునకుశనిరవులు। కుంభమునకుశని। మీనమునకు
శుక్రుడు। వీరలు। ద్వితీయద్వాదశాధిపతులవలెనేఫలమునిత్తురు
రాహుకేతువులుయిద్దరునెవరియింటనుండినా యెవరితోగూడి
నావారివారిఫలములనిత్తురు। యీకూడినగ్రహాలలోనెవడుబల
పతుండోవారిఫలమునురాహుకేతువులిత్తురు। కుజునకుదశమాధి
పత్యముపుండినప్పటికిన్ని కోణాధిపత్యమువుంటెమంచిఫలముని
చ్చును। నవమదశమాధిపతులకుషష్ఠద్వితీయలాభాధిపత్యములు
వచ్చినప్పటికిన్నిరాజయోగమునిత్తురు। వీరిద్దరునొకరియింటిలో
నొకరుండినను। దశమమందుండిననునవమమందుండినను। రాజ
యోగమునిత్తురు। యీరెంటికివకడయినావీరితోకలిశినా। పంచ
మాధిపతిఅయినా। రాజయోగము।లగ్నకేంద్రాధిపతులునవమ
పంచమాధిపతులతోకలిసియొకచోటనుండి ననుచూచినను రాజ
యోగమువీరితోనితరులెవరైననుకూడినా। అర్థబలవంతుడు। తృ
తీయషష్ఠాష్టమలాభద్వాదశాధిపతులతోయెవరికియోగకారక
సంమంధమున్నా వారిభుక్తులలోవీరిఅంతర్దశవచ్చినప్పుడుయో
గఫలముకలదు। శుభులకుయోగకారకసంమంధమువస్తె। అశుభు
నిభుక్తిలోనుయోగకారకుని యంతర్దశవచ్చినప్పుడు యోగఫల

ముకలదు। బలవంతుడయినదశమాధిపతి తో పంచమ నవ మాధిప
తులలోనొకరు చేరినా వారిద్దరిలో యోగఫలముకలదు। నవమదశ
మాధిపతులతో గలసియుండకపోయినపుడు శుభునిదశలో యో
గకారకునిదశామధ్యమందు రాజయోగఫలముకలదు। రాహుకే
తువులలోనొకరైననుదశమమందుండి కోణాధిపతిలో కలిసియుం
టే రాజయోగము ఆకోణమందుండి కేంద్రాధిపతులతో కూడిన
ను రాజయోగము। ధర్మకర్మాధిపతులు గలసియుండి అష్టమలాభాధి
పతులతో నొకరు గలసినా రాజయోగము-వీరిద్దరికీ వారిద్దరుగూ
ననురాజయోగభంగము। రాజయోగకారకుని భుక్తిలో మారకుని
యంశగ్రహ వచ్చినప్పుడు రాజయోగమారంభించును। ఆయోగ
కారకునిభుక్తిలోను పాపభుక్తివచ్చినప్పటికిని। ప్రబలముచేసు
ను। ఆయోగకారకునిభుక్తిలోను రాజయోగకారకసంబంధము
లేని శుభభుక్తి వచ్చినపుడు శుభఫలమేను। రాజయోగకారకుని
సంబంధములేని యోగకారకుడెవడో వాడు యోగకారకునిభుక్తి
వచ్చినపుడు రాజయోగమునిచ్చును। రాజసంబంధములేకయున్న
శుభభుక్తిలోను యోగకారకునిభుక్తివచ్చినపుడు యోగఫలమే
ను। రాహుకేతువులు శుభునిరాశిలో నుండి శుభసంబంధములేక
నుండే వీరిభుక్తి వచ్చినపుడు యోగఫలమిత్తురు। దశానాథుడు పా
పుడయి అతనితో గలసినా। శుభుక్తి వచ్చినపుడు శుభపాపమిశ్రఫల
మిచ్చును - ఆదశానాథునితో కలియని యోగకారకునిభుక్తి వ
చ్చినపుడు అత్యంత యోగఫలమునిచ్చు - దశానాథునితో సంబంధ
ములేకయుండినా - శుభభుక్తి వచ్చినపుడు పాపఫలము ఇచ్చును-
కేంద్రాధిపతి పాపస్థానాధిపతి కావుండా నుండినట్టయితే తనద
శలో త్రికోణాధిపతిభుక్తి రాదనను న్ను కోణాధిపతికిన్ని సంబంధ
ములేకయుండినపుడు శుభఫలము ఇచ్చును- సవ్యాసగ్రహము
లుత్తమత్వమహాదశలబొందనను అంతరదశ వచ్చినప్పుడు గాను

భఫలమేదియునులేదు- యీగ్రహములకుపూర్వదశానాథుడుఫలముయిచ్చును- వీరికిసంబంధమయినవారెవరోవారిలగ్నమందు రవిన్ని- అష్టమంమకుజుడున్నువుండినట్లయితేన్నపతుల్యుడయినదీర్ఘాయుస్సుగలవాడగును - సప్తమాధిపతిద్వితీయాధిపతివీరిదశలలోమారకముకలుగును- సప్తమాధిపతికంటేద్వితీయాధిపతిబలవంతుడు - వీరికంటే- సమద్వితీయములలోనుండేపాపులుబలవంతులు - సప్తమద్వితీయాధిపతులతోగలసినపాపులుమిక్కిలిబలవంతులు-వీరికంటె-ద్వాదశాధిపతిమారకుడు- అతనికన్న-ద్వాదశమందున్న పాపులుమారకులు - వారికన్నఅతనితోగలసినపాపులు మారకులు ద్వాదశాధిపతిశుభక్షేత్రమందున్నమారకము లేదు - మారకాధిపతికిశుభాధిపత్యముకలిగిఆమారకస్థానమందు శుభుడువుండిఅన్నిటాశుభసంబంధములుగానున్నఅప్పుడుద్వాదశాధిపతికిమారకంచెప్పవలెను - అతనికిశుభాధిపత్యమువచ్చినా ఆస్థానమందుండినా- పాపఫలమునుచెప్పవలెను - అనిశుభమయితే - అష్టమాధిపతిదశలోచెప్పేది - తర్వాతతృతీయాధిపతినిచెప్పేది - ఆమీదశుభుడెవడోవాణ్ణిచెప్పేదిఆమీదషష్టాధిపతినిచెప్పేది- లేనిపక్షమందుకేవలపాపియెవడోవానిదశలోమారకమునుచెప్పేదికేవలపాపులెవరంటేను - తృతీయషష్టాష్టమయేకాదశద్వాదశస్థానములకధిపతులైమరియొక - ఆధిపత్యములేకయున్నవారుమహాపాపులు- ఆపాపులదశాంతర్దశలువచ్చినప్పుడుమారకమునుచెప్పేది- శనికిపాపత్వమువచ్చిమారకసంబంధమయితే నిశ్చయముగనతనేమారకుడనిచెప్పవలెను - కడమగ్రహములకు మారకత్వమువచ్చియుండినమారకముచెప్పరాదు-శనికేచెప్పవలయును - అల్పమధ్యపూర్ణాయువులునిర్ణయించిబలాబలము చూచిచేయవలె- ఆయుర్దాయములలోనేదిప్రసక్తమోఅదిఅతనికిమారకుడనిచెప్పవలసినది - రవిచంద్రులుగాకతక్కినగ్రహ

ములకు మారకత్వము వచ్చినప్పుడు [illegible] త్రి[illegible]ణముల యందు
[illegible] మారకము జేయరు - మారకమని స్వ[illegible] యందు తన తో
గూడిన శుభ భుక్తి వచ్చినప్పుడు మారకము చేయును - తనతో కలి
యని పాపభుక్తి యిందున్న మారకము చేయును - షష్ఠాష్టమ ద్వాదశ
[illegible]పతులు బలవంతులయి వారిదశ వచ్చినప్పుడు మారకము చేయరు
[illegible] హీనులయితే వారిదశ వచ్చినప్పుడు దారిద్ర్యరోగ [illegible]
[illegible] - లగ్నాధిపతి దశ వచ్చినట్లయితే [illegible]
[illegible]ముగండము నుంచున్నది - అష్టమమందు లగ్నాధిపతి [illegible]
[illegible] వస్తే [illegible] - ఇ
[illegible]ష్టమభావము సమాప్తము॥ * *

॥ నవమభావము. ॥

[illegible] గ్రహముల ప్రపంచకమున నవమాధిపత్యములు కలిగిన శుభ
[illegible] త్రి యష్టలాభాధిపత్యములు కలిగిన పాపగ్రహము
[illegible] | షష్టలాభాధిపత్తులైతే పాపఫలము [illegible] |
[illegible] షష్టాష్టాధిపతి పాపుడు | అతనికంటె లాభాధిప[illegible]
[illegible] | చంద్ర బుధ గురు శుక్రులు శుభులు వీరి కేంద్రాధిపత్య
ము [illegible] శుభము నివ్వరు | అందు లగ్నాధిప[illegible] | చతు[illegible]
[illegible] అతనికంటె సప్తమాధిపతి [illegible] | [illegible]
[illegible] | శుభులకు కేంద్ర[illegible] | [illegible]
[illegible] కేంద్రాధిపత్యము వచ్చినట్లయితే శుభము నివ్వరు | పాపునితో
గూడినట్లయితే కేంద్రాధిపత్యమువల్ల శుభము నిచ్చును | [illegible]
చంద్రునకు కేంద్రాధిపత్యము కలిగితే శుభము నివ్వడు | శుభుని
తో గూడిన బుధునకు కేంద్రాధిపత్యమువల్లనే శుభమివ్వడు | [illegible]
[illegible] చంద్రుడు [illegible] తుల్యుడు | అష్టమాధిపతి భాగ్య స్థానమునకు [illegible]
[illegible]మాధిపతి గనుక శుభుడు గాడు | ఇతనికి [illegible]
[illegible] | [illegible]

త్రస్థానకంటె సుఖుడు శుభుడు । క్రూరగ్రహమునకు కేంద్రాధిప
త్యముకలిగినశుభుడు భాగ్యాధిపతి । భాగ్యమందున్నా । ఉచ్ఛస్వ
క్షేత్రములయందున్నా । భాగ్యప్రదుడు । భాగ్యాధిపతిలగ్నచతు
ర్థపంచమమిత్రక్షేత్రములలోనుంటెను । అధికభాగ్యవంతు
డగును । ఆభాగ్యాధిపతి ద్వితీయ తృతీయ సప్తమైకా దశమముల
యందుంటె మధ్యభాగములో । అర్ధఫలమిచ్చును । అతనుషష్ఠాష్ట
మవ్యయములనుంటె పాతికెఫలమిచ్చును । హానిఫలమువచ్చినప్పు
డు నవమాధిపతి అంతర్దశలో స్వదశాఫలమునిచ్చును । గురుశు
క్రులు కేంద్రాధిపత్యము మారకస్థానమందుంటె వారిదశవచ్చి
నప్పుడు మారకముచేతురు । బుధచంద్రులకు ఆదేప్రకారము చూ
డవలెను । రవిచంద్రులకు అష్టమాధిపత్యదోషముండగా ధనుర్లగ్నము
నకు గురుచంద్రులకు నయినాదోషములేదు । నైసర్గికమువలనయుం
టెదోషముగలదు । మకరలగ్నమునకు రవి అష్టమాధిపతిగనుక సహ
జశత్రుత్వముగనుక దోషముగలదు । యెవరయినా నీచుడయినను
షష్ఠమద్వాదశములయందుండినవాని దశవస్తె బంటుకిందబంటుగాను
చేయించును । అనిచుడులగ్నద్వితీయతృతీయచతుర్థపంచమదశ
మైకాదశస్థానములలోనుండినవానిదశ వస్తెఫలముయిత్తురు । చం
ద్రగురుబుధశుక్రులకుచంద్రదశలో గురుబుధశుక్రాంతర్దశలు
శుభఫలమిచ్చును । శుభదశలో పాపభుక్తివచ్చినప్పుడు ముందుపా
పఫలమున్ను । తర్వాతశుభఫలమిచ్చును । పాపదశలో శుభభుక్తి
వచ్చినప్పుడు ఆదిని శుభమున్ను తర్వాత పాపఫలమిచ్చును । షష్ఠాష్ట
మద్వాదశతృతీయద్వితీయసప్తమలాభాధిపతులతోనుకోణాధిప
తులుగలసినా చూడబడినా వారిదశయందు పాపఫలములనిత్తురు
నవమాధిపతిమారకునితోకూడితే సుశుభము నివ్వక మారక మేయి
చ్చును । ఆమారడు శుభ ఫల మిచ్చును షష్ఠమాదభావములయం
దున్నవారు వారివారిదశలువచ్చినప్పుడు । రాజశత్రుబాధలుకలిగి

ధననాశనమున్ను | కళత్రద్వేషమున్ను కలుగును | దశానాథునికి అష్టమమందున్న పాపునియంతర్దశవచ్చినప్పుడు రాజశత్రుచోర రోగధనక్షయాదులగును | దశానాథునికియష్టమమందున్న శుభ భుక్తివచ్చినప్పుడుఆదికాలమునశుభమున్ను అంత్యమందుపాపఫ లమిచ్చును | నవమమందురాహువుండైనాదశయందుపితృనిర్యా ణమున్ను ధనక్షయయమున్ను స్థానాంతరవాసమున్నగును | గు రుపుత్రాదిబంధునాశనమున్నగును | సప్తమమందు గురుబుధు లిద్దరునుండినరాజయోగము రాహుగురులిద్దరునుగూడితేశుభగ్ర హవీక్షణముకలిగితేరాజయోగములాభాధిపతికేంద్రమందుండి శుభసంబంధమయితే రాజయోగములగ్న ద్వితీయాధిపతులిద్దరు ద్వితీయమందుండినసహస్రపోషకుడగునుద్వితీయాధిపతిలగ్నమం దున్నా | ఆదేఫలము | చంద్రుడురోహిణీయందుండిశుక్రదృష్టి కలిగితేరాజయోగము | క్రూరగ్రహములుతృతీయషష్ఠయేకాద శములయందుండిన మహారాజయోగము సప్తమములో గురు బుధశుక్రులలో నొకరున్నా రాజయోగము | నవమాధిపతిద్వి తీయమందుండిచంద్రసంబంధమయితేరాజయోగము||

గ్రహావస్థలు.

స్వస్థాదీప్తా|ముదితా|శాంతా|హీనా|దుఃఖా|వికలా|ఖలా|కోప పీడితా| శక్తా| యిదిపదునొకండవస్థలు| అందుస్వస్థావస్థనుపొం దినగ్రహము| కీర్తి| నిరంతరశుభము | విద్యావృద్ధిధర్మగుణము| క ళత్రసౌఖ్యము | భూలాభము | సంతానము | రా జ్యము కలమయిన ధనాగమముయిత్యాదిఫలములనిచ్చు ను- దీప్తావస్థనుపొందినగ్రహము - రాజసమానభాగ్యము- వాహ నైశ్వర్యము- బంధుప్రియత్వము- దారపుత్రలాభము- కీర్తి- ప్ర తిష్ఠలు- నిత్యోత్సవములు- మొదలయినవియిచ్చును| ముదితావ స్థనుపొందినగ్రహము- వస్త్రసుగంధగీత సపర్యంకములు మొద

లయినఫలమునిచ్చును- శాంతావస్థనుపొందిన గ్రహము- ధైర్యము
స్వజనసౌఖ్యము - మంగళప్రదము మొదలయిన ఫలమునిచ్చును-
హీనావస్థనుపొందిన గ్రహము- కుత్సితదీనవృత్తి ప్రాణాంత్యరో
గ- స్వజనబంధువిరోధ - స్థానాంతరవాస - చిత్తవైకల్యాదిఫల
మునిచ్చును - దుఃఖావస్థనుపొందిన గ్రహము - రాజచోరాగ్నిభ
యనానాదుఃఖదారపుత్రవిరుద్ధబంధుద్వేషదేశాంతరగమనాది
ఫలములనిచ్చును - వికలావస్థనుపొందిన గ్రహము - మనోవైకల్య
దారపుత్రారిష్టపితృ మరణచోరభయశత్రువృద్ధి మొదల గు ఫల
ములనిచ్చునుఖలావస్థనుపొందిన గ్రహముశత్రుభయధనవ్యయబ
హుబంధునాశనకలహప్రద - పిత్రువిరుద్ధపుత్ర ద్వేషాదిఫలము
లుజరుగునుకోపావస్థనుపొందిన గ్రహము- బహువిధపాపమాచ-
రించెడిఫలమునిచ్చును- పీడితావస్థనుపొందిన గ్రహము- సర్వజనవి
రోధ- దారపుత్రపీడన- భ్రాతృద్వేష - రాజచోరభయస్థానాం
తరాదిఫలములనిచ్చును - శక్తావస్థయందున్న గ్రహము - విశేష
సౌఖ్య- రాజ్యాధిపత్య- ధైర్యకీర్తిధనాగమ- సంగీత - దారాపు
త్రసౌఖ్య - నిరంతరగృహోత్సవాదిఫలములనిచ్చును . యీ
యవస్థలఫలములుఆయా గ్రహముల దశాంతర్దశలయందుచే
ప్పవలెను- పితృస్థానాధిపతిగురుడయిషష్ఠమద్వాదశస్థానస్థితు
డయిపాపవీక్షణముకలిగియాదశవచ్చినప్పుడుపిత్రువునకుమారక
ముకలుగును - పితృస్థానాధిపతితోనాకారకుడుగూడిపంచమనవ
మములలోనుండిఆస్థానాధిపతికలిసినా పాపులుకలిసినా చూడబ
డినా జాతకుడుగర్భములలోనుండినపుడేపితృ వునష్టమవును-
మాత్రుకారకుడుపితృస్థానాధిపతికలిసి - పాపులతోగూడితేజాత
కుడుపుట్టకమును పేపితృనష్టమగును - నవమాధిపతి - ఉచ్చకోణ
ములలోనుండెపితృవుకీర్తివంతుడుగానుండును - ధర్మాత్ములు
న్నచేసును- పంచమాధిపతినవమమందుచిన్నమయియుంటె. పితృభా

గ్యవంతుఁడు-నవమాధిపతి పంచమములోనున్న వృద్ధయువుండు. పిత్రు భాగ్యవంతుఁడు। లగ్నభాగ్యచతుర్థాధిపతులు ముగ్గురును కలసి లాభమందైనను। శుభక్షేత్రములలో నుండినను। జాతకుఁడు బహు భాగ్యవంతుఁడగును। ఇట్టి నవమభావము సమాప్తము॥

దశమభావప్రారంభము.

దశమాధిపతి నీచాస్తమయశత్రుక్షేత్ర షష్ఠాష్టమవ్యయాదు లలో నుండెనేని కర్మహీనుఁడగును- దశమాధిపతి రాహువుతోఁ గూడి తే కర్మహీనుఁడు ఉచ్చమిత్రస్వక్షేత్ర కేంద్రకోణములలో నుం డెను విశేష కర్మకుఁడగును। ఆదశమాధిపతి లాభస్థానములో నుండి నా గురుశుక్రులు కలిసినా వారిచే చూడఁబడినా కర్మాభిమానియ గును। ధనాఢ్యుఁడున్నగును। కర్మస్థానమందు పూర్ణచంద్రుఁడుం డెను గంగాస్నానము కలుగును। బుధుఁడుండెను యజ్ఞాదిసిద్ధికలుగును। ఆయధిపతి స్వక్షేత్రయ కేంద్రకోణములలో నుండెను ధర్మాభిమానిన్ని రాజపూజ్యగుణమున్ను। మృదుభాషిన్ని। స్వల్పాహారిన్ని। శుచి వంతుఁడున్నగును అర్కుఁడశని వుండెను శూద్రమూలకముగ ధనము క లుగును। రాహువుండెను। మ్లేచ్ఛమూలకధనప్రాప్తి। రవికుజు లు కలిసియాస్థానమందుండెను। రాజమూలకధనప్రాప్తి। అర్కు డును చంద్రులు కలిసియుండెను వైశ్యమూలకధనప్రాప్తి యిట్టి ద శమభావము సమాప్తము॥ * * * * * *

ఏకాదశభావమారంభము.

ఏకాదశస్థానమందు బుధకేతువులు యిద్దరును గూడియుండెను బహుబంగారమును సంపాదించును। శుక్రచంద్రులు కూడితే। ము త్యాలు సంపాదించును। శనిరాహులు కూడితే ఆయుధములు సంపా దించును। ఆలాభములో నొకడే వుండినను పైన చెప్పిన ఫలమేను। లాభాధిపతి మూలత్రికోణోచ్చమిత్రస్వక్షేత్రములలో నుండిక ర్మాధిపతితోఁ గలిసినా। చూడఁబడినా ప్రసిద్ధుఁడగును లాభము

లోరవియుంజెపితృవర్గము వారుఘనీసులు గానుందురు । చం
ద్రుడుంజెమాతృవర్గంవారుఘనీసులు। కుజుడుంజె। భ్రాతృ
వర్గంవారుఘనీసులు। బుధుడుంజె మాతులవర్గంవారుఘనీసు
లు। గురుడుంజెపుత్రవర్గం వారుఘనీసులు । శుక్రుడుంజె కళ
త్రవర్గంవారుఘనీసులు। శనివుంజెభృత్యవర్గంవారుఘనీసులు
ఆలాభాధిప తినీచాస్తమానమై నాతృతీయమందున్నా పాపుల
తోగలసినా చూడబడినా। లాభమందుపాపులున్నా జ్యేష్ఠభ్రా
తృనష్టిలేదు। ఆయధిపతిశుభునితోగూడినా। లాభమందుశుభు
లుండినా। శుభులచేజూడబడినా జ్యేష్ఠభ్రాతృవృద్ధియగును। యి
ట్లులాభభావముసమాప్తము॥ * * * * *

వ్యయభావము-

వ్యయాధిపతిపాపుడయినా నీచుడైనా।అక్కడపాపులుండినా
వ్యయాధిపతిపాపునితోగలసినా। మత్రడయశాలిన్నగుణహీ
నుడున్నదరిద్రుడున్నస్వజనవిరోధిన్నియగును। వ్యయా
ధిపతిశుభుడయినా। అక్కడశుభుడుండినా। ఉచ్చమి
త్రకేంద్రకోణములలోనుండి। ధర్మకర్మాధిపతులతోగలసినా
చూడబడినా సకలగుణములుగలవాడగును ద్వాదశమందులాభా
ధిపతివుండేఅతనుతయే జాతిగ్రహమో అనుకూలకముగా ధనవ్యయ
ముగును - పురుషగ్రహములయితే పురుషమూలకముగా ధనవ్య
యమున్న। స్త్రీగ్రహములయితే। స్త్రీమూలకముగా ధనవ్య
యమున్న। కలుగునని చెప్పవలెను। యిటని వ్యయభావ
ముసమాప్తము॥ * * * . * * * * *

పైనునగోపాలరత్నాకరంబునను వచనకావ్యము.

సంపూర్ణము ము.

శుభమస్తు.

జాతకకళానిధి.

శ్రీమూర్తిఁ రూపిణం దేవం త్రయీవేద్యం శుభావహం।
మంత్రిగుణాతీతమవ్యక్తం వందే సూర్యం సదా విభుమ్॥
రవ్యాదిగ్రహచారేణ వక్ష్యహం భావజం ఫలమ్॥

లగ్నాదిరవిఫలం.

లగ్నేరవిః। ఆరోగ్యం భవతి। పైత్యదేహీ। నీలమేఘనయనః। నేత్రరోగీ మేధావీ। సదాచారపరః। ఉష్ణశరీరః। చంచలచిత్తవాన్ ఉదారః శూరః లజ్జాహీనః। ద్వితీయేరవిః। ముఖరోగీ। రాజదండనవ్యయచ్ఛేదః। పాపయుతే నేత్రరోగః। విద్యావిఘ్నః। మూర్ఖకోపః॥ తృతీయేరవిః। బుద్ధిమాన్। సాహసికధనధాన్యవాన్ అనుజత్వంనాస్తి। గోత్రసమృద్ధిః। అతిశూరః॥ చతుర్థేరవిః అంగహీనః। మనఃపీడా। అకారణజనవిరోధః। బంధుద్వేషి। జన్మభూమిపరిత్యాగః॥ పంచమేరవిః। నిర్ధనః। స్వల్పపుత్రః। దేవతానుగ్రహేణ పుత్రోత్పత్తిః। హృద్రోగీ। పితారిష్టంబృహత్కుక్షిః। కర్మవిఘ్నః॥ షష్ఠేరవిః। అల్పజ్ఞాతిః। శత్రుక్షయః। పాతేక్షణదర్శనః। గళితకౌపీనః। మతిమాన్ పుత్రవాన్। బలవాన్ అరిమర్దనః॥ సప్తమేరవిః। వివాహవిళంబం। స్త్రీద్వేషీ। పరదారరతః। దేశాంతరసంచారః। అన్యగృహభేదుకః। స్త్రీమూలాదైశ్వర్యం। స్త్రీనాస్తనాసుపారీ॥ అష్టమేరవిః। అల్పపుత్రః। పూర్ణాయుః। నేత్రరోగః। దుర్బలశరీరః। ధర్మలేశోనాస్తి॥ నవమేరవిః। రవ్యాదిదేవతాభక్తిః। ధార్మికః। తపస్వీ। అల్పభాగ్యం సుపుత్రవాన్ సుఖీ। పితృనిస్పృహా। స్వార్జితధనః। కలహప్రియః। క్షితిరోగః। కృషిలాభః॥ ద

శమేరవిః - సుప్రసిద్ధః - ద్రవ్యార్జనసమర్థః - దృఢగాత్రః
విద్వాన్ - సాహసికః - గానవిద్యాలోలః - నగరకర్తా - సుపు
త్రవాన్ || ఏకాదశేరవిః - బహుధనవాన్ - ఆందోళికప్రాప్తిః
దృఢచిత్తః - విఖ్యాతః - శత్రు బాహుళ్యవాన్ - దృఢగాత్ర
న్యాయార్జితధనః | ద్వాదశేరవిః - పతితః - విశాలాంగఃధవా
సంగమః - ధనహీనః - చోరః||

(లగ్నాదిచంద్రఫలం.)

లగ్నచంద్రః | కురూపవాన్ | వ్యాధిపీడితవాన్ | జ
లోదరాన్నభక్షకః| జలరోగీ | స్థూలశరీరః - వాతప్రకృతిదేహః
కృషిఫలం | కర్ణగుహ్యగ్రంథిః | శాస్త్రవాన్ | సహోదర
వాన్ | ఉన్మత్తః | కించిద్రోగః | అతిమూర్ఖవాన్భవతి|| ద్వి
తీయేచంద్రః | శోభనవాన్ | బుద్ధిమాన్ | ధనవాన్ | రాజపూ
జ్యః | పాపయుతేవిద్యావిఘ్నః | సత్కుటుంబవాన్ | ముఖసౌం
దర్యవాన్ | మృదుభాషీ | వక్రదృష్టియుతనేత్రః || తృతీయే
చంద్రః | భగినీసామాన్యః | వాతపీడితదేహః | మూలరోగీస్వ
ల్పస్తన్యపానంకరోతి | కృశః | కర్మవిఘ్నః | బహుభ్రాతృవాన్
విద్వాన్ | క్షయకృత్ | ప్రతాపీ || చతుర్థేచంద్రఃఅశ్వారూ
ఢః | గంధమాల్యాంబరప్రియః | బహుజనపోషకః | విద్యావిన
యసంపన్నః | పంచమేచంద్రః | చతుష్పాది లాభ | భార్యాః
రూపవతీ | క్షీరసమృద్ధిః | మాయావీ | మంత్రోపాసకః | డాం
బికః | బహుపుత్రవాన్ | విద్యావిఘ్నః || షష్ఠేచంద్రః | అతి
దరిద్రః | వితంతుసంగమీ | ధనహీనః | చోరః | మద్యపానరతః |
అకారణేజనవిరోధః | బాల్యేఅన్యస్త్రీ స్తన్యపానంకరోతి | ఆ
జ్ఞాపరః | క్షీణా | ఆలస్యం | జ్ఞాతిశత్రుపీడవాన్ | మేధావీ || స
ప్తమెచంద్రః | స్త్రీలోలః | ధూర్తః | ఉత్తమాంగనాసక్తిః | స
త్కుటుంబవాన్ | శుభయుతే ఏకభార్యా | పాపయుతేదార

యుగ్మం భవతి। కటిగ్రంథిః। కుజయుశ్చేత్ । కార్ముకగ్రంథిః
అష్టమే చంద్రః। అల్పపుత్రః। పిత్తశరీరః। వ్యాధిపీడా। నేత్ర
రోగః। కృశః। మాతృనష్టం। నోచేన్మాతృపక్షవిరోధః। పా
పయుతే బాలారిష్టం। శుభయుతే శుభవీక్షణాత్ పరిహారః॥ న
వమే చంద్రః। బహుశ్రుతవాన్। బుద్ధిమాన్। కూపగోపురా
రామాది ప్రతిష్ఠాసిద్ధిః। ధనధాన్యగ్రామసిద్ధిః। పుత్రవాన్। బ
హుభాగ్యకరః। ద్విజగురుపూజితః। కృషిఫలం శూరః॥ క్షీ
ణపాపయుతే బాలారిష్టం - శుభయుతే పరిహారః॥ దశమే చం
ద్రః - కామాతురః - విధవాసంగమి - కార్యవాది - ధనాఢ్యః-
దీర్ఘాయుః। ఉద్యోగీ - దేవాలయతటాకాధికారీ - స్త్రీవి
రోధి-సజ్జనభక్తః॥ఏకాదశే చంద్రః - బహుశ్రుతవాన్ - పుత్ర
వాన్ - పరోపకారీ। విద్యావినయేణ సంపన్నః। కీర్తిమాన్। ద్ర
వ్యలాభః। కృషిబాహుళ్యం। ధనదాతా। న్యాయార్జనపరః
ద్వాదశే చంద్రః ·దుర్భోజనం। దుర్వాదాన్। గోత్రసమృ
ద్ధిః। అంగహీనః క్షుద్రగుణవాన్॥ *

(లగ్నాదికుజఫలం-)

లగ్నే కుజః దేహవ్రణవాన్। దృఢగాత్రః -చోరబుద్ధిః।
బృహన్నాభిః। రక్తవర్ణః। బాల్యే పితృపీడా। రాజసమః। వ్ర
ణశిరః॥ ద్వితీయే కుజః। వాక్పారుష్యం। అపాత్రవ్యయకరః।
గళితకాపీనః। అతికోపీ। పిత్రార్జితభూమిభూషణవాన్। వి
ద్యావిఘ్నః॥ తృతీయే కుజః। అనుజత్వం నాస్తి। ద్రవ్యాభావః।
రాహుయుతశ్చేత్। స్త్రీవ్యభిచారీ। వేశ్యాసంభోగః। సాహ
సికః। శూరః। భ్రాతృహంతా। శత్రుహంతా బహునిష్ఠురః।
జ్ఞాతివృద్ధిః। చతుర్థే కుజః పిత్రారిష్టం। మాతృశరీరే రోగపీ
డా। సౌమ్యయుతే నిశ్చయం భవతి। గృహచ్ఛిద్రం। నరవాహనః।
పరాధీనవాన్। పితృహంతా॥ పంచమే కుజః॥ పుత్రాభావః।

దుర్భాగ్యః | రాజకోపః | మృతపుత్రవాన్ | షష్ఠేకుజః | ధనవృద్ధిః | ధాన్యవృద్ధిః | శత్రుక్షయః | భూలాభవాన్ | రాజసేవా | జ్ఞాతిశత్రుపీడా || సప్తమేకుజః | దారపీడా | పాపయుతేహానిః శుభయుతేజీవతి | దారద్వయం | ఉదరరక్తం | పాండురోగః | బహుభ్రాతృవాన్ | బుద్ధిబాహుళ్యం | బహుమాతులః || అష్టమేకుజః | అల్పపుత్రః | కించిన్నేత్రరోగః | మధ్యమాయుః | పితృపితామహాదిపీడా | మాతులహంతా | అపరవయసినిదారః | వేశ్యాసంభోగః || నవమేకుజః | ఆరామచ్ఛేత్తా | పితృరోగః | సేవకావృత్తిః | క్రూరకర్మప్రియః | నావవ్యాపారవాన్ || దశమేకుజః | ద్రవ్యార్జనసమర్థః | దృఢగాత్రః | కులదీపకః | నగరకర్తా | స్వార్జితధనః | దేవాలయాధికారీ | బహుధనసంపాద్యకరః | ధాన్యవృద్ధిః || ఏకాదశేకుజః | బహుపుత్రవాన్ | భూలాభవాన్ | మాయావి | బహుజ్యేష్ఠభ్రాతుః | న్యాయార్జితధనవాన్ | కృషివృద్ధిః || ద్వాదశేకుజః | ద్రవ్యాభావః | వాతపీడితదేహః | పరమవంచకః | సర్వశత్రుః | కేతుయుతశ్చేత్ | గృహదాహః | దారహానిః | శుభవీక్షణాత్త్వాత్పరిహారః ||

లగ్నాదిబుధఫలం.

లగ్నేబుధః | బహుశత్రువాన్ | మంత్రవాదీ | పిశాచోచ్చాటనసమర్థః | బద్ధమానసః | విద్వాన్ | జ్యోతిషజ్ఞానశీలః | కావ్యగణితజ్ఞః | దీర్ఘాయుః | రాజసమః | ద్వితీయేబుధః | పుత్రసమృద్ధిః | వేదశాస్త్రవిచక్షణః | మృదుభాషీ | సంకల్పసిద్ధిః | ధనికః | స్వార్జితధనః | ధాన్యసంగ్రహవాన్ || తృతీయేబుధః | సౌభ్రాతృత్వకరః | బహుసౌఖ్యం | శ్రీలాభః | సహోదరవాన్ || చతుర్థేబుధః | పండితః | హస్తచాతుర్యవాన్ | కృషిపరః | విద్యాయుక్తః | వినయః | కుటిలవాహనధాన్యవాన్ || పం

చమేబుధః। మాతులగండం। పిత్రుశోకః। మాతులపీడా। మాతృదేహనసౌఖ్యః। రాజపూజ్యః। నానావస్త్రప్రియః। విద్యావాన్। డాంబికః। కలహప్రియః॥ షష్ఠేబుధః। రాజపూజ్యః। విద్యావిఘ్నః। డాంబికః। కలహప్రియః। కుటిలహృదయః। శత్రుక్షయః। మాతృహానిః। పాదాంగుష్ఠాదిరోగః। ద్రవ్యనాశః॥ సప్తమెబుధః। మాతృసౌఖ్యం। ఆశ్వాదిరూఢః దేహసౌఖ్యదృఢగాత్రః। ధర్మజ్ఞః। స్త్రీధనభా॥౭॥ అష్టమేబుధః। దీర్ఘాయుః। భూషితః। ప్రసిద్ధః। సంపన్నః। అల్పపుత్రః। ప్రసిద్ధగుణాః॥ నవమేబుధః। బహుప్రజాసిద్ధిః। గీతపాఠకః। దాక్షిణ్యవాన్। శుభప్రదః। కర్మసిద్ధిః। ద్రవ్యార్జనపరః। అరోగి। యోగి। యజ్ఞేరతః। వ్యవహారకర్తా॥ ఏకాదశేబుధ। బహుమంగళప్రదః। ధనధాన్య సమృద్ధిః। కృషివిస్తారవాన్। గణికః॥ ద్వాదశేబుధః। జ్ఞానవాన్। రవియుతేచపలచిత్తః। బహుప్రియకరః। కామాతురః। అల్పపుత్ర అన్యగృహవాసీ। మాతృహంతా

తన్వాదిగురుఫలం.

లగ్నేగురుః। స్వక్షేత్రేస్థితశ్చేత్ శబ్దశాస్త్రాధికారీ బహుపుత్రవాన్। సుఖి। విద్వాన్-ప్రభుః। దీర్ఘాయుః। రాజపూజ్యః। చతురః॥ ద్వితీయేగురుః। శోభనవాన్। బుద్ధిమాన్ ధనవాన్స్ఫుటభాషీ। సత్కుటుంబవాన్। మృదుభాషి। శ్రీమాన్। బహుద్రవ్యాధికారి। సంచితధనవాన్। బంధుమధ్యే ప్రబలః॥ తృతీయేగురుః। అతిలుబ్ధః। భాతృవృద్ధిః। దాక్షిణ్యవాన్। సంకల్పసిద్ధిః। కృషిపరః। బహుకనిష్టః। స్వజనపోషకః॥ చతుర్థేగురుః సఖి। బుద్ధిమాన్ క్షీరభాగ్యవాన్। వాహనవాన్। బంధుజనపోషకః। గృహాధికారీ। సుఖి॥ పంచమెగురుః। విశాలాక్షః రాజద్వారేసేనాధిపతిః। అల్పపుత్రః। బుద్ధిమాన్। క్రయవిక్రయనిపుణః। పితురధికః। పుత్రైశ్వర్యప్రదః మహోత్కృష్టం.

ష్ఠేగురుః। శత్రుక్షయః। జ్ఞాతివృద్ధిః। పౌత్రదర్శనః। హాస్య
ప్రియః- ఉదరే అగ్నిమాంద్యాదిరోగః॥ సప్తమేగుః। విద్యా
వాన్। అభిమానీ। సత్కళత్రవాన్। ప్రబలస్థానే వివాహః।
శుద్ధకళత్రః। యాత్రాసిద్ధిః వాణిజ్యవృద్ధిః॥ అష్టమేగురుః-
చకృత్యకారీ। పతితః। వితంతుసంగమీ నీచాచారీ। శూలరోగీ।
ఘాయుః। భృతకాధ్యాపకః॥ నవమేగురుః। ధార్మికః। తప
స్వీ। బహుపుత్రః। యజ్ఞకర్తా। అనుష్ఠానపరః। దానధర్మపరః
నికః। పితృదీర్ఘాయుః। ధర్మకార్యాసక్తః। దశమేగురుః। వి
ద్వాన్। అశ్వాధిరూఢః। బహుధనవాన్। అనేకజనప్రతిష్ఠాసి
ద్ధిః। ధనధాన్యాదిలాభవాన్। యజ్ఞకర్తా। వాహనసిద్ధిః। పుత్ర
వృద్ధిః। గ్రామణీః। దాసీభృత్యసంగ్రహవాన్। సంచితధనః। సి
ద్ధారంభః॥ ఏకాదశేగురుః। గీతపాఠకః। గజాశ్వవాహనాదిసి
ద్ధిః। బహుధనవాన్। శుభకర్మవాన్। సంచితధనవాన్। జ్యేష్ఠ
భ్రాతృజీవనోపాయః॥ ద్వాదశేగురుః పతితః। నిర్ధనః। అల్ప
పుత్రః। వేశ్యాస్త్రీసంభోగః। గ్రంథివ్రణః। సత్పాత్రవ్ర
యకరః। విరక్తః। సన్న్యాసయోగః। విచిత్రమంచశయనాదిరతః

తన్వాదిశుక్రఫలం-

లగ్నేశుక్రః। గణికః। దీర్ఘాయుః। దారప్రియవాన్।
వస్త్రాలంకారప్రియః। గంధమాల్యాంబరప్రియః। స్త్రీప్రి
యః ద్వితీయేశుక్రః। శోభనవాన్। బహుకుటుంబీ। సౌఖ్యభో
జనః। ఉత్తమాంగనాసిద్ధిః। బృహన్నేత్రః। సుఖీ। ముఖసౌం
దర్యవాన్। స్త్రీవిరోధః। విద్యావినయసంపన్నః॥ తృతీయేశు
క్రః. భ్రాతృవృద్ధిః। దాక్షిణ్యవాన్। దృఢగాత్రః। కించిల్లు
బ్ధః॥ చతుర్థేశుక్రః। భోజనవాన్ బుద్ధిమాన్। మాతృసౌ
ఖ్యం। గోసంరక్షణాదివృద్ధిః। క్షీరసమృద్ధిః। అశ్వాదివాహన
భాగ్యవాన్। పండితః। బంధుప్రియః। ధనధాన్యవాన్॥ పం

ప్తమేశుక్రః బుద్ధిమాన్ । మంత్రిత్వమతిః। మాతాపిత్రుష్టం। సేనాధిపతిభర్తాపతి। భూపః। పుత్రవాన్ విద్యావాన్॥ షష్ఠేశుక్రః। శత్రుక్షయః। జ్ఞాతిబహుః। పాత్రదర్శనః। కళితశాపీనః। పరస్త్రీసంభోగః స్త్రీవ్యాధిః॥ సప్తమేశుక్రః। అతికాముకః భగచుంబకః। అకృత్యవాన్। పరదారరతః। విభవసంపన్నః శనియుతశ్చేత్ స్త్రీవ్యభిచారీ॥ అష్టమేశుక్రః సుఖీ। మాతృగండః। అల్పాయుః। ప్రసిద్ధః దుర్మార్గీ। ఆయుః పర్యంతమైశ్వర్యం। తపస్వీ॥ నవమేశుక్రః। అనుష్ఠానపరః। పదాతిసంగతః। గురువిశ్వాసవాన్। స్వకార్యపరః॥ దశమేశుక్రః। పితృద్వేషభక్తః। విద్యావిఘ్నః। జ్యేష్ఠాభావః। వాహనభాగ్యవాన్॥ ఏకాదశేశుక్రః విద్వాన్। బహుధనవాన్। భూలాభవాన్। ఆందోళ్యాదిప్రాప్తిః॥ వ్యయశేశుక్రః। విషయపరః। లుబ్ధః। సర్వైశ్వర్యవాన్। నయనోపచారః॥ * *

తన్వాదిశనిః.

లగ్నేశనిః। పుత్రవిఘ్నః। దుర్బుద్ధిః। దురాచారః। రాజకోపః। దుర్గామినీ। వాతపీడితదేహః। ఉచ్చస్థేసతి। ఊరుబలగ్రామనాయాధికారీ। విద్వాన్। మలినః। కామాతురః। రోగీ। విరూపవాన్॥ ద్వితీయేశనిః। ద్రవ్యాభావః। దారిద్ర్యం। అల్పక్షేత్రః। ముఖరోగీ। నేత్రదుర్బలః। విద్యావిఘ్నః। పాపయుతేనిశ్చయంభవతి॥ తృతీయేశనిః। భ్రాతృహానిః। సంపన్నః। అతిదుష్టః। దాసీభృత్యసంగ్రహవాన్। సాహసీ। ధనధాన్యవంతః। కృషిపరః॥ చతుర్థేశనిః। మాతృహంతా। ద్విమాతృత్వం। శూలరోగీ। సౌఖ్యహానిః। హృత్తాప పట్యం తిలమాషవస్తుప్రియః। రాజపీడితః। పూర్వధనభూమిపరిత్యాగః। భారవాహీ॥ పంచమేశనిః। పుత్రవిఘ్నః। దుర్బుద్ధిః। దురాచారః। రాజకోపః। దుర్గామినీ। పుత్రస్థానేస్వగేహాయుతే సతిదత్తపుత్రవాం

ః॥ షష్ఠేశనిః॥ అల్పజ్ఞాతిః॥ బధిరః। మూర్ఖః। శత్రుక్షయః। ధన ధాన్యవృద్ధిః॥ అల్పపుత్రః। జ్ఞాతిహీనః। కలహీ॥ సప్తమేశనిః॥ శరదోషః। కళత్రద్వయం। వేశ్యాసంభోగః। దేశాంతరసంచారః। అన్యగృహబుక్షుకః। దారవర్ణనిః। దారబహుత్వం। వంచకః। రాభిరోగః బధిరః। అథవా కర్ణరోగః। శుక్రేణ యుతత్వాత్ స్త్రీవ్యభిచారీ। అష్టమేశనిః। త్రిపాదయుతవాన్। బృహన్నాభిః। అతిదారిద్ర్యః। సూద్రస్త్రీసంగమః। సేవకావృత్తిః। అల్పపుత్రః కించిన్నేత్రరోగీ కుష్ఠదేహః గ్రంథిరోగః। పరదారరతః। శుక్రయుతే గ్రామాంతరసంచారః। స్త్రీసంగః। కుజయుతే ఉష్ణార్తి। జలగండః। రాహుయుతే అగ్నిశస్త్రాదివిషభీతిః। దారుపాషాణాదిభీతిః। రవిరాహుయుతే కర్మవిచ్ఛిత్తిః। పితృకర్మహీనః। జారవిచారః। శ్వాసకాసాదిరక్తమూలరోగి। మధ్యేమధ్యే కించిచ్ఛరీరాయాసః। యాత్రావిహతః। అనుజహీనః। కళత్రవర్గే అపవాదః। అన్యాయార్జితధనపరః। అవివేకపుత్రలబ్ధవాన్। అంగహీనః। పూర్ణాయుః। నవమేశనిః అతిలుబ్ధ। జీర్ణవస్త్రధారణః। గోపురతటాకవృక్షాదిప్రతిష్ఠాసిద్ధిః। పితృవర్గే స్త్రీహానిః। పితృసర్వజనవిరోధః। దశమేశనిః। గంగాస్నానవాన్ లుబ్ధః। కృషిపరః। ఉత్తశరీరః। గ్రామాధికతారా జన్మభూమి పరిత్యాగః। దూరదేశజీవనోపాయః॥ ఏకాదశేశనిః। బహుధనవాన్। భూలాభః రాజపూజ్యః। విద్యావిఘ్నః। జ్యేష్ఠపితృజ్యేష్ఠభ్రాతృభార్యః। వాహనభాగ్యవాన్॥ ద్వాదశేశనిః। పండితః। వికలాంగః పాపయుతే నేత్రోచ్చాటనః। శుభయుతే సుఖం భవతి। సర్వకార్యపరః। విషమాక్షః। సదా పణిప్రియబహుళః। పాపక్షేత్రే పాపయుతే పాపలోకవిచ్ఛిత్తిర్భవతి॥

లగ్నాదిరాహుఫలం.

లగ్నే రాహుః - పుత్రాభావః - మృతప్రసూతిః - మేషవృ
షభమిథునకర్కాటకసింహకన్యా మకరేషు రాహుస్సితశ్చేత్
రాజయోగః | బహుభోగీ - దయాళుః ద్వితీయే రాహుః - దే
హవృద్ధిః - నిర్ధనత్వం పుత్రశోకః - దారద్వయం - శ్యామల
వర్ణం - వికలనేత్రః - ముఖరోగీ|| తృతీయే రాహుః - ఐశ్వర్యం
లక్షాధికారీ - అల్పపుత్రః - ధైర్యవాన్ భ్రాతృసౌఖ్యం - ప్ర
తాపీ - గోత్రసమృద్ధః - కర్ణరోగీ || చతుర్థే రాహుః - బ
హుభూషణసమృద్ధః | పత్నీద్వయం | సేవకావృత్తిః | మాతృ
ద్వయం భవతి || పంచమే రాహుః | పుత్రవిఘ్నః | జన్మాంతరే
సర్పశాపపరః | విష్ణుప్రసాదేనపుత్రోత్పత్తిః | పవనవ్యాధిః
దుర్మార్గః | రాజకోపపరః | దుర్గ్రామణీ || షష్ఠే రాహుః |
స్త్రీనాశః | శత్రుఘాతకః | బహుధనవాన్ | అతివసౌఖ్యం
శత్రుక్షయః | బహుజ్ఞాతిః || సప్తమే రాహుః | దారాద్వయం
భవతి | ప్రథమస్యకుసుమవ్యాధిః | ద్వితీయస్యగుల్మవ్యాధిః | వి
ధవాసంగమం | మూత్రరోగః | అష్టమే రాహుః | కరిహీ | ప
తితత్వం | ద్వాత్రింశద్వర్షే గండకాల | శుభయుతే పంచా
శద్వర్షే గండః || నవమే రాహుః | స్త్రీవశ్యః | పుత్రవర్జం
శూద్రసంప్రదాయః | సేవకావృత్తిః | ధర్మలేశోనాస్తి || ద
శమే రాహుః | సర్వైశ్వర్యం | వితంతుసంగమీ | కావ్యనాట
కాలంకారాదివిద్వాన్ | దూరయాత్ర సత్కర్మ విఘ్నః | పవ
నవ్యాధిః || ఏకాదశే రాహుః | ధనధాన్య సమృద్ధిః | పుత్రస
మృద్ధి | మ్లేచ్ఛప్రభుపూజ్యః || ద్వాదశే రాహుః | లుబ్ధః | వ్య
యకరః | అల్పపుత్రః | నేత్రరోగీ|| *

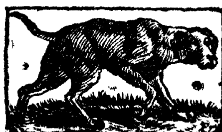
తన్వాది కేతుఫలం.

లగ్నే కేతుః - హస్తస్వేదః - కటిరోగః - కృశదేహీ - బల
హీనః - సౌజన్యహీనః - విషరోగః || ద్వితీయ కేతుః - సంభ్ర

సువచనః - దుష్టవాన్ - సమస్తజంతు భూషితః॥ తృతీయే కేతుః - లోకప్రియః - బలవాన్ - బంధు సహితః - కనిష్ఠభ్రాతృసుఖహీనః - పత్రశాకప్రియః॥ చతుర్థే కేతుః - విషరోగః. కలహప్రియః బలహీనః - మాతృరోగః - పంచమే కేతుః - మృదుశిరః - ఉదారః - పాపమతిః - ఆదౌపుత్రికాలాభః - పుత్రవిఘ్నః - శుభవీక్షణత్వాత్ కాలవిళంబనేనపుత్రోత్పత్తిః. షష్ఠే కేతుః - అనుకూలాశత్రుః - కులశ్రేష్ఠః - సంభ్రమవచనః. స్త్రీప్రియః॥ సప్తమే కేతుః - వాసీభోగః - కామాతురః - దారపీడా - విధవాసంభోగః. గూఢకర్మరతః॥ అష్టమే కేతుః- ఉత్సాహవాన్-బుద్ధిహీనః - నయనరోగః- పుత్రవిఘ్నః। స్త్రీనాశః| అకారణజనవిరోధః॥ నవమే కేతుః। దృష్టివిహీనః! పాపమతిః - అనృతవాన్ - పుత్రమిత్రకళత్రమనోబలవాన్॥ దశమే కేతుః| ఉత్సాహవాన్| భోగవాన్ | మంత్రోపాసకః॥ ఏకాదశే కేతుః | లోకప్రియః! హాస్యప్రియః| సుశీలః| బహుకథావాన్ - దుర్బంధుః। ద్వాదశే కేతుః| చపలచిత్తః| నయనరోగః। విదేశవాసః| అపాత్రప్రియకరః। దేశాంతరసంచారః| జన్మభూమిపరిత్యాగః| మోక్షవాన్భవతి॥........ ॥

ఇతి శ్రీనృసింహావర్యరచితేన సకలశాస్త్రసంగ్రహ
వాక్యరూపక జాతకకళానిధి ద్వాదశభావం.

సంపూర్ణం.

శుభమస్తు.

జాతకాలంకారం.

తనుభావం.

దేహస్థానాధిపతిః-గురుబుధశుక్రసంపూర్ణ చంద్రాః కేంద్రత్రికోణోచ్చస్వక్షేత్రమిత్రక్షేత్రశుభాంశ వర్గోత్తమాంశపారిజాతాంశగోపురాంశ కుసుమాంశకయుక్తాశ్చేత్తద్దశాయాం - సకలసౌభాగ్యభోగవాహనాది వికలసత్కీర్తిః ప్రతిష్ఠాసిద్ధిః- దేహస్థానాధిపస్య పాపషష్ఠాష్టమవ్యయస్థితాశ్చేద్దేహసౌఖ్యంనభవతి - తత్రనీచమూఢపరాజిత పాపాక్రాంత పాపమధ్యమవక్రానువక్రవికలందంష్ట్రికరాళకాలదండాది క్రూరకర్మవిషయుక్తాశ్చేత్తద్దశాయాం రాజచోర పీడిత దారిద్ర్య దుఃఖాదిమహారోగవస్త్రాదిన్యూనశత్రుపీడితపరిభ్రమణాదసిద్ధిః | దేహాధిపో గురుశుక్రజలాంశకయుక్తాశ్చేజ్జలరాశిజలగ్రహసంయోగేన - రూపవిలాస వివిధవిశేషవస్త్రాలంకారస్నిగ్ధకాంతి శరీరసంబంధయోగే అపరవయసి రాజపూజ్యో భవతి - దేహాధిపతేః - పాపయోగే యానజీవం మహాదరిద్రయోగః- తత్రశుభయోగే సౌఖ్యమితితత్ప్రయోగః - యాజకాదిసాత్వికవిద్యావాన్ భవతి - తత్ర కుజయోగే తామససకలాంగమపరిశోధనగాయకశిల్పరచనాచమత్కారరచనానావిధవిద్యాభాషాకరసకలరాజవశీలస్య గౌరవాదిశాస్త్రవాన్ భవతి - తత్రశనియోగే లయవిద్యావాన్ భవతి | ముఖస్థానాధిపతత్కారకౌ కేంద్రత్రికోణస్థౌ ఉత్తమవిద్యావాన్భవతి-తత్రపాపయోగే షష్ఠాంశకయోగే విపరీతదేహభాగ్యం - జలసంబంధయోగే యానజీవనం బహుపావః- సశుక్రలగ్నవాహనస్థా

సయోగేపూర్వవయసిసుఖీ|లగ్నభాగ్యకర్మాధిపతౌబలసం
యుక్తౌచేద్యావజ్జీవమనుభావఫలం||

ద్వితీయభావం||

వాక్స్థానాధిపవాక్పతౌకేంద్రకోణసంయుక్తౌచేత్స
కలవిద్యావాన్భవతి | తత్రరవౌవేదాంతవిద్యావాన్ భైషజ్య
గత్నపనిషువాన్ ఉపనిషదర్థవాన్భవతి | తత్రచంద్రేణసూ
త్రప్రయోగయాజికాదిసాత్వికవిద్యావాన్భవతి| తత్రకుజే
నలాకర్కరామసపరవంచకమిత్రద్రోహబ్రహ్మఘాతకాది
వివాదవిద్యావాన్భవతి|తత్రబుధయోగశ్రౌతస్మార్తగణిత
కాలప్రమాణజ్యోతిషసకలనిర్ణయ మంత్రవాదనిగ్రహాను
గ్రహసకలాగమపరిశోధనగాయకశిల్పికవినటమల్లాకరవచన
నానావిధవిద్యావాన్భవతి|తత్రగురుయోగశబ్దశాస్త్రవేదవే
దాంగక్రతూధికారసభాపూజ్యసకలజనభృత్యజనసంపూర్ణ
విద్యావాన్భవతి | తత్రశుక్రయోగకావ్యనాటకాలంకారస
కలసాహిత్యలక్షణచండభాట్టప్రభాకరసకలరాజవశీకరశృంగా
రాదిశాస్త్రవాన్భవతి । తత్రశనౌమూర్ఖః | దుష్టశుభాంశ
కసహితేకుత్సితవిద్యావాన్ | భవతి | నాస్తికః| ధూర్తః| శూ
ద్రప్రేష్యల్పణకాష్ఠబారకృషివిక్రయాదివిద్యావాన్భవతి।త
త్రరాహుకేతుభ్యాంవిషప్రయోగ విషభక్షణ విషవైద్యకపా
ష్యకుటిలవిద్యావాన్భవతి| ముఖస్థానాధిపతలాభరతకేంద్ర
కోణోచ్చస్వస్థానస్థితౌచేత్సుముఖవాన్భవతి | రవిణాసక్తనే
త్రరక్తకేశచపలచిత్తవాన్ | వాక్పతౌచంద్రేణసునేత్రసు
ముఖనీలకుంచిత కేశసుశబ్దజ్ఞానవాన్భవతి | దేవేవిపాః బల
హీనాఙ్గభాగ్యకర్మవాహనాధిపసౌఖ్యంభవతిలగ్నభాగ్యవా
హనాధిపాన్స పాపాత్రిష్టస్థానేస్థితాఉపనిషదాదివిద్యావాన్
భవతి - తత్రగురుయోగసూక్తసూత్రలయప్రమాణజ్యో

తివసకలనిర్ణయమంత్రవాగనిగ్రహానుగ్రహయోగకావ్య
నాటకాలంకారరససాహిత్యలక్షణభాండసాది భాగ్యప్రిభాక
రా| తత్రిరాహుకేతుభ్యాం విషప్రయోగ విషభక్షణవిషవై
ద్యరహస్యవాన్భవతి| కుజేనాతిరక్తకబ్బార నేత్ర కోపఘూ
ర్ణాయమానలాలసకతినవాక్యవాన్భవతి | బుధేనచారుహాస
సునేత్రిసాత్వికమిత్రప్రియవాన్భవతి| తత్రగురూసాత్విక
సదాసత్కృత్యవాక్యాదిప్రయోగవాన్భవతి| తత్రిశుక్రేణ
సాహిత్యసునేత్రరాజపూజ్యకర్పూరతాంబూలప్రియవాన్
తత్రిశనియోగెలంతపుటిల సదాదుఃఖవాన్ నిర్ధనయవాన్పి
లనేత్రివాన్భవతి| తత్రరాహుకేతుభ్యాం సదాలామసదు
ర్భాషణప్రియః| మంజానల నేత్రివాన్| స్వాదః| భుక్తి
స్థానాధిపస్యగురుశుక్రాభ్యాంసబాధాగ్యవాన్భవతి| తత్రి
రవౌకటులవణమధుమాంసాన్నాదిఉష్ణవబాధనప్రియః| చం
ద్రేణదధిమధురసీతలాన్నప్రియః | అమ్లనవనీత ప్రియశ్చ|
కుజేనకటుక్షారఉష్ణాన్నకించిన్మస్యమాన్నశాకప్రియః| బుధే
నసాత్వికామ్లతిక్తప్రియః| గురుణానానావిధ మధురవిచిత్ర
భక్షభోజ్యాదిప్రియః| శుక్రేరాజసాన్న క్షీరదధి మధురనా
నావిధవిచిత్రభక్ష్యభోజ్యాదసిద్ధిః| శనినాకోద్రవాన్నకించి
త్కుత్సితాన్న భోజన ధమాన్న ఉచ్ఛిష్టాన్న ఏకాహాన్నాతి
శ్రాద్ధభోజనవాన్| తత్రిరాహుకేతుభ్యాం సమయోచితాన్న
క్షారలవణకటుఉష్ణాన్నప్రియః| రవిణాతామ్రసిద్ధిః| చంద్రే
ణరజితపాత్రసిద్ధిః| కుజేనకాంస్య పాత్రసిద్ధిః| బుధేనకాం
స్యసీసాదిపాత్రసిద్ధిః| గురుణాస్వర్ణపాత్రసిద్ధిః| శుక్రేణర
జితస్వర్ణవిచిత్రప్రవాళస్ఫటికాదిసిద్ధిః| శనినాదారులోహ
పాత్రసిద్ధిః| రాహుకేతుభ్యాంవర్ణపత్రిసితపాత్రసిద్ధిః| త
త్రగవిణాఅజమాంసభక్షకః| చంద్రేణ [illegible]

మృగకేంద్రేషు క్రిమికీటకాదిపక్ష్యండజ మాంససిద్ధిః। కుజేన
వరాహశునకాదిమాంసభక్షకః। బుధేనాజమాంసభక్షకః। గురుణా
పాపభక్షకః। శుక్రేణ నానావిధవిశేష మయూరబకపక్ష్యా
దిమాంసభక్షకః। శనినా మూషకమృతమాంసభక్షకః। రాహు
కేతుభ్యాం వ్యాఘ్రమూషకమార్జాలాశ్వాదిమాంససిద్ధిః। త
త్ర జీవానాం శేషజీవమాంసభక్షణం। కన్యం శేష్మృతమాంసభక్షణం
ధనాధిపతత్కారకయోః ఉత్తమాధమసంప్రాప్తశ్చేత్తద్దశాయాం
ధనకనకవస్తువాహనాదిసిద్ధిః। ఏతేషాం గ్రహాణాం దుష్టస్థానస్థి
తాశ్చేత్తద్దశాయాం ధనహానిః। లగ్నదేహాధిపతత్కారకస్య
పూర్ణబలసమేతాశ్చేత్ తదా కోటీశ్వరో భవతి। తత్ప్రమా
ణేనబంధురత్నధనధాన్యసౌఖ్యాని వదంతి। తనునేత్రాధిపౌ దు
ష్టస్థానస్థితౌ చేత్ తద్దశాయాం నేత్రహానిః। తత్ర శుభయో
గే సౌఖ్యం - ఇతి ధనభావఫలం సమాప్తమ్॥ *

భ్రాతృభావః.

భ్రాతృస్థానాధిపస్య పాపషష్ఠాష్టమవ్యయేషు స్థితశ్చేత్ భ్రా
తృనష్టం। తత్ర నీచమూఢపరాజితపాపాంశకయుక్తశ్చేత్ భ్రా
తృనష్టం తత్ర కుజయోగే కాలాంతరే భ్రాతృనష్టం। భ్రా
తృస్థానాధిపతత్కారకయోః శుభసంబంధయోగే బహుభ్రా
తృలాభః। ఆభరణకనకవలయ పరాక్రమశత్రుసంహారరక్తవ
స్త్రగంధఖడ్గ ఖేటకరికతోరకవచాదిలాభః। ఏవం పితృమాతృ
భ్రాతృకళత్రపుత్రతత్కారక। భావయోగత్త్రతత్సౌఖ్యం భ
వతి - ఇతి తృతీయభావఫలం సమాప్తమ్॥ *

చతుర్థభావం.

మాతృస్థానాధిపతత్కారకౌ స। గురుబుధశుక్రకేంద్ర
త్రికోణగసంగతౌ భవిక్రమస్థానస్థితౌ చేత్ మాతృసౌఖ్యం [illegible]
[illegible]

రపర్యంకశయనాసనవాహనాదిలాభః। ఏతేషాం గ్రహాణాం పాపాంశకనీచమూఢాది దుస్స్థానయోగ సంప్రాప్తే చేత్ తద్దశాయామంతర్భుక్తి కాలేపూర్వోక్తఫలం విపరీతఫలంవా చ్యం లగ్న భాగ్య వాహనకారకా యత్రశుభయోగస్థానేసంప్రాప్తైచేత్సింహాసనయోగోభవతి। లగ్నభాగ్యవాహనాధిపతత్కారకౌ అన్యోన్యమిత్రభవనేసుధాచంద్రకిరణకుసుమాంశకయుక్తాశ్చేదనేకగజతురగవాహనాదిసిద్ధిః। సింహాసన స్థానేతత్కారకలగ్నాదౌ శుభాంశక యుక్తాచ్చేద్దేవతాకనకమందిరకనక వసనకదంబ నాసితగృహప్రాప్తిః। ఏవంశుభాశుభఫలాదికారకభావాధిపయోగదశాసూహ్యం॥ ఇతిచతుర్థభావఫలంసమాప్తం॥ *

పుత్రభావం.

పుత్రస్థానాధిపతత్కారకలగ్నాధిపాః కేంద్రత్రికోణశుభాంశకయుక్తాశ్చేత్సుపుత్రమిత్రమనోవాంఛితఫలప్రాప్తిః। తత్రశుభయోగేవిశేషః - మిత్రేణమిత్రం - పాపయోగేపూర్వోక్తఫలహానిః - పంచమాధిపేబలహీనే బుద్ధివియోగః - హృద్రోగాదిపీడనం - శుభయోగేశుభం - పుత్రస్థానేయావంతోగ్రహాః। తావత్సంఖ్యాపుత్రహానిః - పుత్రస్థానాధిపేయావద్గ్రహైస్సంయుతే తావత్సంఖ్యాకపుత్రవృద్ధిః - తత్రబలాబలంవిచారణీయ్యం - ఇతిపుత్రభావఫలంసమాప్తం॥ * *

శత్రుభావఫలం.

శత్రుస్థానాధిపతత్కారకౌలగ్నకర్మరంధ్రస్థితాశ్చేద్దేహవ్రణంభవతితత్రపాపయోగేవిశేషః - తత్రరవిణాశిరఃప్రదేశేవ్రణంభవతి - చంద్రేణముఖే - కుజేనకంఠే - బుధేననాభౌ గురుణాహృదయే - శుక్రేణజంఘే - శనినాపాదయోః। రాహుకేతుభ్యాం పృష్ఠదేశే। తత్రశనిదృష్టియోగేక్రిమిజన్మభవతి

శుభదృష్టియోగే స్త్రీప్రియో భవతి శుభయోగే శమయతి- పా
పయోగేన సహ యతి లగ్నాత్ షష్ఠే [illegible] యుక్తశ్చేత్ జ్వరగం
డః - చంద్రేణ జలగండః । కుజేన ఖడ్గప్రహారేణ [illegible] రాజపీ
డితః । బుధేన పిత్తరోగం । గురుణా [illegible] రోగః । శుక్రేణ శ్లేష్మ
పాండురోగః । [illegible] రిష్టం । శనినా చండాల [illegible] వశాద్గండః
రాహుకేతుభ్యాం సర్పగండః । గురులగ్న షష్ఠాధిపసంబంధ
యోగశ్చేన్నస్త్రీభయం । తత్రశుభయోగేశుభం । ఇతిషష్ఠభా
వఫలం సమాప్తం ॥ * * * * *

కళత్రభావం.

కళత్రస్థానాధిపస్సూర్య [illegible] బుధశుక్రసంపూర్ణచంద్రాః
కేంద్రత్రికోణస్వోచ్చస్వక్షేత్రశుభాంశకవర్గోత్తమాంశ
[illegible] కుసుమాంశకయుక్తాశ్చేత్సకలసౌభాగ్యసతు
త్రిసన్మిత్రబాంధవసుఖభోగవాహనరాజసన్మానసంపూర్ణ
ధనవిద్యావాన్భవతి- తత్రరవియోగశుభాంశేసతికళత్రవా
న్భవతి । తత్రరవిసంబంధాద్రక్తశ్యామాంగీ - చతురశ్రతనుః ర
క్తకేశరక్తనేత్రరక్తవస్త్రశరీర [illegible] బహుభాషణ [illegible] భా
షణోత్సవ [illegible] స్థలితాస్థిబాహుఖ్యరాజసగుణపాండిత్యవి
వాదప్రియపితృసౌఖ్యఇత్యాదిగుణవిశిష్టకళత్రసిద్ధిః - తత్రచం
ద్రయోగేసువృత్తతనుస్వరూపరక్తగౌరతనుసునేత్రసుము
ఖహాస్య [illegible] భాషణ [illegible] కటిమూలోత్తమస్తనవృత్తాకారం
[illegible] కోమలశరీరసంపూర్ణసమస్థిత [illegible] పతిప్రియసకలజన
మిత్రబహుబాంధవమాన్యసౌఖ్యసౌభాగ్యమృదుభక్షణమృదు
భాషణ [illegible] మృదుమాధుర్య [illegible] ఆహారశ్లేష్మశరీరఅతిప్రి
యసబాంధవశుక్లవస్త్రసుగంధకుసుమాదిప్రియపురుషానుకూ
లఇత్యాదిగుణకళత్రసిద్ధిః । తత్రకుజయోగేఅతిరక్తశ్యామలవ
ర్ణ [illegible] ఊర్ధ్వ [illegible] కేశ [illegible] నేత్ర [illegible] చిత్రకే [illegible] నప

స్యఅతిస్త్యైశరీరచపలచిత్తకపటతస్కరధాతునాగలన్యవాక్య
దుష్టశరీరబంధనప్రహారాభయద్వేషణసదామిత్రప్రణతాప
జ్వరస్ఫోటకవిషాగ్నిశస్త్రపతనబహుభక్షణదుర్భోజనకటులవ
ణతిక్తప్రియరక్తవస్త్రరక్తగంధాభరణశౌర్యగర్వలాతిమైథు
నప్రియఅసత్యప్రియశోషితశుక్లయోనిభోగకాతరపురుషగ
మనాగిచంచలచిత్తకళత్రసిద్ధిః- తత్ర పావయోగజారచోరదు
ష్టమేషాంగరక్తప్రమేహాదిరోగసగి। తత్ర శుభయోగే శుభలక్షు
ణాన్వితసమర్థఉదారకీర్తిప్రతిష్ఠాధాంబిక కమాదికళ
త్రసిద్ధిః। తత్రబుధయోగనీలమేఘశ్యామాంగసుస్వరూపశో
భావిలాససునేత్రచారుహాసనీలకుంచితదీర్ఘకేశస్థూలవృత్త
స్తనసుమధ్యమచారుకోమలశరీరగీతనృత్తసాహిత్యసంగీతశిల్ప
నానావిధవిచిత్రరచనాచమత్కార వాగ్విలాసశాంతగుణసు
వచనాల్పరతిఅతిప్రియద్రవసుయోని పతిమిత్రజ్ఞానప్రియా
దిధర్మనీతిమార్గసకలమంత్రరహస్యవ్రతోపాసనాదిధర్మకళ
త్రసిద్ధిః। తత్రగురుయోగస్థూలశరీర గౌరవర్ణస్థూలోత్త
మస్తనసాత్వికమనోజయస్వస్థనిర్మలచిత్తనీలకుంచితకేశసకల
భాగ్యసకలదేవతోపాసనమంత్రరహస్యపరిజ్ఞానపవిత్రచారా
మసంతర్పణదేవతాబ్రాహ్మణపూజకమంత్రోపదేశ సామ
ర్థ్యబహుపుత్రమిత్రబాంధవసకలసంపత్సుభోజనాదికళత్ర
సిద్ధిః। తత్రశుక్రయోగ - సుస్వరూపసకలసౌభాగ్యస్థూలదే
హశుభగౌరవర్ణరాజసగుణనిబిడనీలకచశుభలక్షణస్థూలోత్త
మస్తనశ్లేష్మశరీరశుక్లవస్త్రమౌక్తికాభరణసగుణక్షీరాన్నపద్ర
సోపేతనిత్యాన్నదానప్రియస్వతంత్రమృదుశరీరసుగంధరసు
మహార్హవస్త్రపీతాంబరప్రియసంపూర్ణేంద్రియస్థూలమ
గనముందరఅతిశీతలశరీరస్వస్థనిర్మలచిత్తసరామదనపరావ
శాత్మ్యప్రభోగపంచబాణలింగనరామకందర్పశాస్త్రనిపుణచతుర

శివాజంఘనాభిస్త్రీయది జాయతేనోదగాహి స్త్రీ ఉపాసనాదిపుత్రపా
త్ర ఉభయవంశే స్పృష్టిపురుషవశ్యాదిత్యాలేకరత్రసిద్ధిః - తత్ర
తనియోగే విరూపస్పష్టవర్ణ స్పృశేస్త్రీగాత్రేనిమాణసగే
హానిరాంఘ్రిసగస్థానాదంతనఖ కేశహీన స్తనఅగ వాలంబస్తనస
లమగుణనసదాముఖ జేనసస్థూలోరు స్థూలజంఘ ఋతుండవాగ
దరిద్రదురాగారచరోజ్ఝనపుత్రపురుషద్వేషణమిత్రబాంధ
వాదిరోషణీంధాన్యభూగ్యాతరోపీడితమలినవస్త్రఅపా
యచిత్తసభాషితవిత్తగుణ కవిపరీత రతిశోభిత పాదు
గణంఘయోని మభగజరాఘోర ముఖోగ్రనమి ప్రాగనాం
శత్రుసిద్ధిః - తత్ర రాహు కేతు యోగే పశ్రయోగ పభతే
దురాదారసిత్తిత గుణాద్యభోజరాపరిశిత సిద్ధిః - అష్ట
తమభావఫలసమాప్తం॥ * * * * * *

నవమభావం.

రంధ్రలగ్నకర్మాధికరాధ్యాయ కే ...
తాంశరయుక్తాశ్చేత్తుముకే యుస్థానాపిచార
లగ్నేశ్వరోపి హీనశ్చేన్మధ్యమాయుః - అయుష్మాన్ కేంద్ర
స్థానలగ్నాధిపబలహీనయోగశ్చేదల్పాయుః | లగ్నేశం
కిన్మతరారకమూలాందాయ జ్ఞానంవిధింత్యం అష్టమాధిప త
స్థానాధగశయాం మారక ముక్తాగ్రవ్యాంభం | సస్థితరాంశ
భదశాయాంతమృత్యుః | అష్టమరాశ్యాదితరారకస్థా
రాంశయుక్తేశ్వరేశాంతగమరణం - స్థిరేస్వదేశేమృత్యుః - ఉభ
యోమార్గమధ్యేమృతిః | తత్రగవాంత్యాయోగేమ్మి
పరిగ్రహ అతి సాగరహంసవశాత్ | విజైనదావజ్వర త్రంశ
శాంతబుధ్యేనజ్వరవశాత్ - గురుంశేరోగవశాత్ - శుక్రే
శ్లేష్మరోగవశాత్ | శనౌవాతజ్వరవశాత్ - తత్రరాహు

యోభ్యాం నవమస్య గ్రహవృష్టిరాపతనవాపత్ర్యత్యావశాత్ప్రాప్తిః । ఇత్యష్టమభావఫలం సమాప్తం॥ * * * * * *

భాగ్యభావం.

భాగ్యస్థానాధిపలగ్నాధిపగురుచంద్రశుక్రా భాగ్యవాహనస్థితాశ్చేత్ భాగ్యసిద్ధిః - తత్ర రవిణా రాజసేవయా రాజవైభవప్రశస్తపరితోషాద్వా ద్విత్రయమూలాద్ధనకనకభాగ్యసిద్ధిః - చంద్రేణ వస్త్రసుగంధరాజసన్మానవశాద్భాగ్యసిద్ధిః - కుజేన సేనాధిపత్యయుద్ధధారణమూలాద్భాగ్యసిద్ధిః - బుధేన మంత్రవాదజ్యోతిషపురోహితవశాద్భాగ్యసిద్ధిః । గురుణా మహారాజపూజ్యమంత్రిత్వమహాదానమూలాద్ధనసిద్ధిః - శుక్రేణ రాజస్త్రీమూలాదనేకగజతురగపశ్వాదిసమృద్ధిః । శనినా ప్రేష్యమూలాద్భాగ్యసిద్ధిః । రాహుకేతుభ్యాం యవనమూలాద్భాగ్యసిద్ధిః । ఏతేషాం గ్రహాణాం అన్యస్థానస్థితే రవౌ స్వభావరాజతశ్చేద్యథోక్తఫలం నతు - భాగ్యస్థానే చంద్రశనినా గురుదృష్టే తత్ర పాపాంశే గురుసన్నిసంగమః - తత్ర పుత్రస్థానాధిపయోగపుత్రిసంగః । తత్ర శుభయోగే అపవాదమాత్రం - పాపయోగే నిశ్చయం । భాగ్యాంశే దేవగంధర్వసుధాంశకయుక్తశ్చేత్ సవాహనాసనకరో భవతి । తత్ర సబలే మహాదానప్రాప్తిః ఇతి నవమభావఫలం సమాప్తం॥ * * * * * *

దశమభావం.

కర్మస్థానాధిపతౌ ఆర్యకేంద్రే శుక్రాభ్యాం బలయుక్తౌ చేత్ ప్రభుకర్మసిద్ధిః - తత్ర రాహుకేతుభ్యాం క్రతుభిన్నః - తత్ర శిన్యంగారకయోగాదుబిక కర్మణా భవతి - కర్మస్థానాధిపశనిగురుబుధైః కేంద్రత్రికోణస్థితశ్చేత్తద్దశాయాం సన్న్యాసియోగప్రాప్తిః తత్ర పాపాంశయుక్తశ్చేత్సన్న్యా

సహైకస్యం తత్రాపి నవరాశ్యాం పాపాసక్తౌ తత్ర శుభాంశక యోగేఽపవాదమాత్రం । కర్మస్థానాధిపతిః శుభాంశకయుక్త శ్చేద్గంగాస్నానసిద్ధిః - తత్ర పాపాంశవశాద్దుష్కర్తా - కర్మస్థా నాధిపతిర్లాభేశేన సంబంధశీలః - స్థిరశ్చేత్ క్షేత్రం ఉభయోరుభ యం - భావేశో నీచాంశయుక్తశ్చేన్నిన్ద్యకర్మాధికతా - శు భాంశేత్సత్కర్మవాన్ - భావేశశుభయోగదశాయాం సత్కీర్తి ర్వాగ్మిత్వం - క్రూరాంశే విపరీతం - ఏవం బలాబలవశాదూహ్యం - ఇతి కర్మభావఫలం సమాప్తం॥ * * *

లాభభావః

లాభస్థానాధిపతౌ లగ్నగురుచంద్రశుక్రయుక్తస్థాన స్థితే చేత్తద్దశాయాం తద్భుక్తౌ లాభప్రాప్తిః - తత్ర విశే షః । తత్ర శుభస్థానే [illegible] దేవగంగా [illegible] ఇంద్రాది భాగేయుక్తశ్చేత్తద్దశాభుక్తికాలే అనేకరాజసన్మానధనకనక వస్తువాహనాదిలాభప్రాప్తిః . [illegible] పాపగ్రహాణాం విపరీత స్థానయోగశ్చేద్విపరీతఫలం - [illegible] రవౌ [illegible] మిత్ర [illegible] మూలాద్ధనప్రాప్తిః - [illegible] [illegible] [illegible] చతుష్పాదాదివస్త్ర [illegible] లాభప్రాప్తిః । తత్ర కుజయోగేయు [illegible] [illegible] చోర [illegible] రాజ్యతం [illegible] లబ్ధధనప్రాప్తిః - తత్ర బుధయోగే - శ్రోత్రస్మార్త [illegible] [illegible] క్రియ [illegible] క్రియ [illegible] జనసమైశ్వర్యజనమూలాద్ధన ప్రాప్తిః - తత్ర గురుయోగే రాజమూలాద్ధనప్రాప్తిః । బహువాపు త్ర [illegible] ధనప్రాప్తిః [illegible] సభానాయక [illegible] వ్యవహారయో గే [illegible] వ్యవహార [illegible] మూలాద్ధనప్రాప్తిః శుక్రే [illegible] స్త్రీ [illegible] [illegible] త్రి [illegible] త్రి [illegible] వస్త్ర [illegible]

లబివిక్రయమూలాధనప్రాప్తిః। శనినాకృషివాణిజ్య నిత్సిత వ్యాపారనీచకర్మ వంచనకాష్ఠవిక్రయఅపరకర్మ మృతసూతకశవభారకకర్మ విక్రయయాచకనీచజనమూలాద్ధనప్రాప్తిః। అథవాప్రవ్యజనదాసదాసీజనమూలాద్ధనప్రాప్తిః। రాహుకేతుభ్యాంబలాత్కారఘాతకచోరకర్మ సేవకయవనాదిమూలాద్ధనప్రాప్తిః। అథవా ప్రహగణాదిమూలాద్ధన ప్రాప్తిః శుభయోగన్యాయార్జితం। పాపయోగఅన్యాయార్జితం। ఇతిలాభభావఫలంసమాప్తం॥ ❊ ❊ ❊ ❊

వ్యయభావం-

వ్యయేశుభయోగేశుభగ్రహజాలసహితశయ్యాపర్యంక కనకరజితసూత్రపర్యంకసిద్ధిః। తత్రపాపయోగే అపరవయసిధనంత్యాదిసిద్ధిః వ్యయేశుభయోగేధనవ్యయంతత్రపాపయోగనే త్రహానిః। అపరవయసి మహాదారిద్ర్య యోగః క్రూరకమాణికతా। వ్యయస్థానాధిపః అలంక్రీడోల్లాసగురుశుక్రసంప్రాప్తంచంద్రయోగయుక్తరాశిస్థిత శ్చేత్సకలసౌఖ్యం।సర్వాజనవశీకరణహంసతూలికాతల్పనానావిధ వాహనాదిసౌఖ్యం- తత్రపాపయోగమహాదారిద్ర్యనేత్రారిష్టగుణగ్రస్తపా[illegible]నసకలదుఃఖాదిపీడితదేశాంతరగమనప్రాప్తిః। తత్ర[illegible]యోగసహస్రవర్షనరకప్రాప్తిః। కుజేనయమదండనాగి[illegible]స్త్రప్రహారణాగ్ని బాధాతుయసంవత్సర కారనాటినరకప్రాప్తిః। బుధేనయమదండనమాత్రం। గురుణాయ యమదండనమాత్రం। శుక్రేణయమదర్శనమాత్రం। శనినాయుగయుగాంతనరకప్రాప్తిః। రాహుకేతుభ్యామధోగతిః। అనేకసంవత్సర[illegible]కాదినరకప్రాప్తిః। రాహుకేతుభ్యామధోగతిః। అనేకసహస్ర[illegible]కాదినరకప్రాప్తిః। [illegible]తేషాం గ్రహా[illegible]

స్వస్వక్షేత్రశుభాంశక దేవగంధర్వాంశకయోగశ్చేత్స్వర్గ
ప్రాప్తిః। స్వయేశుక్రో భవతిచేదింద్రప్రాప్తిః। ఇంద్రపూజ్యో
భవతి। గంధర్వభాగరంభాసంభోగప్రాప్తిః। చంద్రాంశేచం
ద్రలోకసిద్ధిః। అమృతాంశేవిరజానదీసిద్ధిః। కుబేరాంశేకుబేర
శనయక్షస్త్రీసంగమసిద్ధిః। శీతలాంశేచంద్రమండలప్రాప్తిః
కిన్నరాంశేకిన్నరస్త్రీసంభోగః। ఏవంగురు బుధశుక్రచంద్రై
ర్వాచ్యం। ఏతేషాంగ్రహాణా పరమోచ్చయోగదేవలోకభో
గపరమాత్మసైక్యం। ఇతరయోగ పునర్జననంసంభవతి। తను
స్థానాధిపశ్చశన్యంగారకసూర్యరాహుకేతుభ్యాం యుక్తస్థాన
స్థితశ్చేత్పునర్జననంభవతి। తత్రశుభాంశేశీఘ్రంపునర్జన
నం। తత్రపాపయోగేఅనేకదివ్యసంవత్సరనరకం। నరకాంతేపు
నర్జననంభవతి। పూర్వోక్తషష్టిభాగాంశ కస్వరూప ఫలప్రా
ప్తిః। ఇతివ్యయభావఫలంసమాప్తం॥

ఇతిభట్టోజీదీక్షితవిరచితజాతకాలంకారః

సంపూర్ణం.

